Julkaisija: Katolinen tiedotuskeskus, Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki

Fides

65. vuosikerta
ISSN 0356-5262

Katolinen hiippakuntalehti 9/2002 Katolskt stiftsblad

Piispamme paimenkirje s. 6-7

Paavin katsaus Keski-Amerikan matkaansa s. 10

Isä Trevisinin esitelmä hiippakunta-juhlassa s. 12-13

Perheen merkityksestä s. 14-15

Mukana maailman nuorten-päivillä s. 16

Isä Marino Trevisini suitsuttaa Meidän Rouvamme patsasta hiippakuntajuhlaankuuluvan Marianhartauden alussa.

Toimitukselta

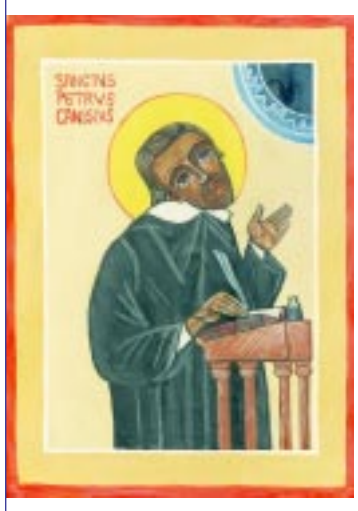

Yhdistävä usko

Hiippakuntamme vietti yhdessä Stella Marisissa Neitsyt Marian taivaaseenottamisen suurta juhlaa 17.8. Juhlapäivän sää oli kaunis, ja piispamme viettämä pyhä messu, joka televisioitiinkin, kohotti mielet korkealle, ehkäpä aina taivaaseenotetun Neitsyen luo.

Hiippakuntajuhlan tapahtumista nautti myös kolmikymmenpäinen joukko pohjoismaisia pappis- ja sääntökuntakandidaatteja, joilla oli tapaaminen Turussa. Habitusten ja spiritualiteettien kirjo oli suuri, mutta samalla nuo hengellisen kutsumuksensa alkutaipaleella olevat nuoret antoivat meille vahvan ja sydämen iloa tuottavan esimerkin siitä, kuinka voimakas yhdistävä tekijä katolinen usko on.

Saarnassaan piispamme nosti esiin Kaanaan häistä tutut Marian sanat: "Mitä tahansa hän teille sanookin, tehkää se." Juuri niin. Noissa yksinkertaisissa sanoissa on paljon sisältöä: niiden avulla pääsemme käsiksi siihen ainoaan todellisuuteen, josta uskomme ammentaa todellisen ykseytensä ja yhdistävän voimansa. Emme me elä täällä maan päällä tuuliajolla, vaan jatkuvasti Jumalan rakkauden alaisuudessa kutsuttuna tuohon yhteyteen Jeesuksen Kristuksen kanssa. Hänen sanojaan meidän on kuunneltava, hänen tahtoaan avoimesti ja alati etsittävä.

"Mitä tahansa hän teille sanookin, tehkää se." Maria antaa tässä meille elämämme tärkeimmän ohjenuoran. Hän itse tietää, kuinka suuresta rakkaudesta siinä on kysymys. Mekin voimme siitä jotakin ymmärtää.

M. Tervaportti

Norjalaisia dominikaanisisaria leikkimielisinä Stella Marisissa.

FIDES

Seuraava lehti

10/2002

Deadline

11.9.

Ilmestyy

25.9.

Huom!

Stella Marisin puhelinnumero

on Hiippakunnan kalenterissa väärin.

Oikea numero on (019) 335793.

Jeesuksen pikkusisaret ilmoittavat

Elokuun lopussa v. 2002 pikkusisaret ovat sulkeneet Piikkiön yhteisön. Pikkusisaret Margareta ja Leila muuttavat Tampereelle. Siellä meidän tarkoituksenamme on yhdessä viidestään hakea uusi asunto ja jatkaa yhteisöelämää sääntökuntamme karisman mukaan. Tahdomme yhdessä kiittää Pyhän Birgitan seurakuntaa syvästä yhteydestä ja ystävyydestä, jota olemme kokeneet 21 vuoden aikana. Rukousyhteydessä jatkamme matkaa.

Kiitoksin ja lämpimin terveisin,

JEESUKSEN PIKKUSISARET

Pikkusisar Leilan ja Margaretan osoite Roomassa:

Piccole Sorelle di Gesú
Via di Acque Salvie, 2
Tre Fontane
I-00142 Roma
ITALIA

Sisällysluettelo

Toimitukselta

2 Pääkirjoitus

Uutisia

2 Pikkusisaret ilmoittavat
3 Uutisia hiippakunnasta ja maailmalta

Oremus

5 Hengellistä aineistoa

Paimenelta

6 Piispamme paimenkirje "Jeesuksen Kristuksen kirkko ja ihmisten kirkko"

Kalenteri

8 Seurakuntien ja yhteisöjen tapahtumia
15 Lastenkerho

Pyhimys

10 Evankeliumi muuttaa ja rikastuttaa perinteisen kulttuurin. Pyhän isän muistoja Keski-Amerikasta.

Artikkeleita

10 Samarbete i Etiopien
11 Besöket i Vilna
12 Universaalinen kirkko - paikalliskirkko. Isä Marino Trevisinin esitelmä hiippakuntajuhlassa
15 Påvarnas historia. En recension.
16 Birgittasystrarna i Danmark återvänder till sina rötter.

Katekeesin kaikuja

14 Perhe on ihmisen moraaliympäristön perusta
14 Kristitty perhe: kotikirkko
14 Albertin palsta

Lukijoilta/Kysy papilta

15 Äidit vastaavat

Ajassa

16 "Ei mikään ... paitsi usko". Kertomus maailman XVII nuortenpäiviltä.

Katolinen hiippakuntalehti Fides

Päätoimittaja: Marko Tervaportti. **Toimitus ja tilaukset**: Katolinen tiedotuskeskus, Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. **Puhelin** 0208350751. **Fax** (09) 650715. **Pankkiyhteys**: Sampo 800019-1242553. **Ilmestyy** 14 kertaa vuodessa. **Vuosikerta** 25 e, ulkomaille 30 e.

Katolskt stiftsblad Fides

Huvudredaktör: Marko Tervaportti. **Redaktion och prenumeration**: Katolsk informationstjänst, Sankt Henriksplatsen 1, 00140 Helsingfors. **Telefon** 0208350751. **Fax** (09) 650715. **Bankförbindelse**: Sampo 800019-1242553. **Utkommer** med 14 nummer årligen. **Prenumeration** 25 e, till utlandet 30 e.

Paino/tryck: Riihimäen kirjapaino oy. 4.9.2002.

URL www.catholic.fi > fides | EMAIL fides@catholic.fi

Påven anförtror världen åt "Guds barmhärtighet"

Under invigningen av en helgedom i Krakow i Polen anförtrodde påven Johannes Paulus II världen åt Guds barmhärtighet.

Helgedomen i Lagiewniki i Krakows förorter är vigd just till Guds barmhärtighet, som stod i centrum för de visioner som mottogs av den polska 1900-talsnunnan och mystikern Faustina Kowalska i Krakow, som han själv har både saligförklarat och kanoniserat för två år sedan efter att hennes skrifter länge sågs på med stor misstänktsmahet i Vatikanen.

Den 82-årige påven befann sig 16 till 19 augusti i sitt hemland Polen för åttonde gången sedan han blev påve 1978. Denna gång hade det korta besöket en stark andlig för att inte säga mystisk prägel och kretsar kring begreppet "Guds bamhärtighet".

Påven togs emot av Krakows ärkebiskop kardinal **Franciszek Macharski** och fördes upp till altaret på en liten rullande plattform för att han skulle slippa gå upp för sex trappsteg. Den åldrade påven har numera väldigt svårt att gå, även om han envisades med att gå ned för flyplanstrappan vid ankomsten i stället för att använda en flyttbar hiss eller plattform som han ibland har gjort.

Påven sade till de 14.000 människor som samlats i och utanför kyrkan att dagens värld verkligen behöver Guds barmhärtighet. "I alla världsdelar tycks en bön om barmhärtighet stiga upp ur djupet av människans lidande. Där hat och hämndlystnad dominerar, där kriget för med sig lidande och oskyldigas död kan bara barmhärtighetens nåd blidka sinnen och hjärtan och låta freden blomma upp."

"Därför vill jag idag i denna helgedom högtidligt anförtro världen åt Guds barmhärtighet," fortsatte påven. "Jag gör det med den glödande förhoppningen att budskapet om Guds kärlek och barmhärtighet som här förkunnas genom den heliga Faustina skall nå till alla jordens invånare och fylla deras hjärtan med hopp."

På ett liknande sätt anförtrodde påven världen åt jungfru Maria 1982 till följd av de uppenbarelser som togs emot 1917 av tre herdabarn i Fatima i Portugal.

Den franska nyhetsbyrån AFP intervjuade flera ungdomar under mässan som verkade störda av alla rykten om att påven skulle avgå. "Vi vill höra vad han har att säga oss, inte se efter hur gammal eller sjuk han är", sade Kasia, och Michael fyllde i: "Syster Faustina är hans favorithelgon. Påven behöver också Guds barmhärtighet för att stå ut med alla rykten om att han skall avgå."

Mässan firades av påven som fick hjälp av tolv kardinaler och biskopar med olika delar av den invecklade vigningsriten. Vid altaret koncelebrerade 200 biskopar och präster. Med på mässan var bland annat förre presidenten och ledaren för fackföreingen Solidaritet **Lech Walesa** och hans fru och Polens första ickekommunistiska premiärminister **Tadeusz Mazowiecki**.

Under den tyska ockupationen av Polen arbetade den framtide påven Karol Wojtyla 1940-1944 i kemiska fabriker just i förorten Lagiewniki. Före mässans slut påminde påven om sina personliga minnen. "När jag som ung gick till fots till fabriken med träskor på fötterna trodde jag inte att denna person i träskor en dag skulle ha invigt Guds barmhärtighets helgedom på denna plats där han så många gånger hade stannat upp i bön på väg hem från arbetet", sade han.

KATT/Vatikanradion

Pyhän Henrikin rintakuva paljastettiin Kokemäellä

Saarnahuoneen puistossa Kokemäellä paljastettiin kesäkuun 16. päivänä Emil Cedercreutzin säätiön käynnistämän projektin tuloksena Cedercreutzin vuonna 1917 Kokemäen kirkkoa varten veistämän, punasavisen, pyhää Henrikiä esittävän rintakuvan pronssivalos. Veistos on 53 cm korkea, hartialeveydeltään 57 cm ja syvyydeltään 28 cm. Sen valoi pronssiin Taidevalimo P. Venäläinen Kuopiosta. Museoviraston suunnittelemassa jalustassa on teksti "Piispa Henrik, Suomen kansallispyhimys" sekä hakattuna lisäksi tiedot tekijästä: "Emil Cedercreutz 1917".

Paljastusjuhlan ohjelma oli monipuolinen. Puheita tilaisuudessa pitivät Kokemäen kaupunginjohtaja **Martti Jalkanen**, professori **Kyllikki Tiensuu**, rovasti **Heikki Hämäläinen** tutkija **Marja-Terttu Knapas** sekä katolisen kirkon edustajana isä **Teemu Sippo** SCJ.

KATT

"Kirkollisen toiminnan" rajoja etsitään Espanjassa

Espanjan piispainkokous on kesällä ottamassaan kannassa asettunut vastustamaan maahan Itävallasta, Saksasta ja Yhdysvalloista levinneen "Me olemme kirkko" -liikkeen kirkollista hyväksymistä. Piispainkokouksen mukaan "tämä liike ... on mainitusta nimestään 'Me olemme kirkko' huolimatta täysin ei-kirkollinen ryhmä eikä voi siksi saada minkäänlaista kanonista hyväksyntää tai muutakaan hyväksymistä".

Espanjassa on vuodesta 1995 toiminut ryhmä "*Somos Iglesia*", jonka yhteyteen on kerääntynyt kirkon opetusvirkaa vastustavia ihmisiä ja liikkeitä. "Me olemme kirkko" -liikkeen tyypillisiä vaatimuksia on kirkon demokratisoiminen, naispappeus, latinalaisen kirkon pakkoselibaatin poistaminen ja kirkon moraaliopetuksen löyhentäminen.

"Liike käyttää sellaisia sanamuotoja, jotka vieraannuttavat sen selkeästi katolisen kirkon opetuksesta ja loukkaavat kirkollista ykseyttä vaikuttaen siihen tuhoisasti. ... Siksi on vain sopivaa, että kaikki katolilaiset toteuttavat omien yhteisöjensä sisällä yhteyttä koko kirkon (paimenten ja uskovien) kanssa ja ovat tietoisia, että "Me olemme kirkko" -"liikkeen" tavoitteet eivät edistä vaan selkeästi estävät Vatikaanin toisen kirkolliskokouksen vaatiman todellisen kirkollisen uudistuksen läpiviemistä."

KATT/Kath.net

Loikkaukset vaikeuttavat kirkon toimintaa Kuubassa

Kuubalaisesta maailman nuortenpäiville osallistuneesta delegaatiosta loikanneet 23 kuubalaisnuorta ovat tahtomattaankin aiheuttaneet taaksejääneessä kotimaassaan harmia kirkolle. Näin on todennut mm. Guantanamo-Baracoan piispa **Carlos Baladron Valdes**, joka johti 200-jäsenistä kuubalaisdelegaatiota Kanadassa. "Kirkko kunnioittaa valinnanvapautta jossakin niin henkilökohtaisessa päätöksessä kuin muuttaa pois maasta, mutta tässä tapauksessa se ei voi muuta kuin ilmaista surunsa, sillä sen vaikutukset ulottuvat perheisiimme, koko yhteiskuntaan ja kirkkoon", piispa totesi.

Kirkolliset lähteet Kuubassa pelkäävät nyt valtiovallan vastatoimia, joita voi esimerkiksi olla entistä vaikeampi maastapääsy uskonnollisiin tapaamisiin. Samalla pelätään Havanan arkkipiispan, kardinaali **Jaime Ortega Alaminon** vaikutusvallan vähenemistä erityisesti Kuuban presidentin **Fidel Castron** silmissä, jolta Ortegan kerrotaan pyytäneen lupaa poikkeuksellisen suuren delegaation lähettämiseen Torontoon.

KATT/CNS

Kaldealaisarkkipiispa pyytää sanktioiden purkamista Irakissa

Irakilaisen Basran kaupungin kaldealainen arkkipiispa **Djibrael Kassab** vetosi elokuun loppupuolella Yhdysvalloissa pitämässään puheessa sen puolesta, että YK:n asettamat talouspakotteet Irakia vastaan voitaisiin purkaa. Pakotteet ovat hänen mukaansa lähinnä vain halvaannuttaneet Irakin, aiheuttaneet kuolemaa, vakavia sairauksia sekä lisää köyhyyttä.

Arkkipiispa Kassab vetosi puheessaan erityisesti amerikkalaisiin kuulijoihinsa todeten: "Kaikille teille omantunnon ihmisille osoitamme pyyntömme, että auttaisitte poistamaan pakotteet ja sanktiot meidän, Irakin kansan harteilta, että osoittaisitte oikeudenmukaisuutta antamalla meille mahdollisuuden saada sen, mitä tarvitsemme päivittäistä elämäämme varten."

KATT/CNS

Mahdollisuuksia aneiden saamiseen on laajennettu

Elokuun alussa on Vatikaanissa julkaistu kaksi dekreettiä, joissa annetaan laajennettuja mahdollisuuksia täydelliseen aneeseen. Niistä ensimmäisen mukaan piispat voivat jakaa paavillisen siunauksen kerran vuodessa hiippakuntiensa ns. konkatedraalikirkoissa, siis kirkoissa, jotka aikaisemmin ovat toimineet katedraaleina. Edellytyksenä täydellisen aneen saamiseksi on siunauksen lisäksi sakramentaalinen rippi, kommuunion vastaanottaminen ja rukous paavin tarkoitusten puolesta.

Toinen uusi täydelliseen aneeseen oikeuttava hartaus on Jumalan laupeuden kunnioitus. Tämä paavi **Johannes Paavali II**:n erityisesti arvostama hartausmuoto on saanut alkunsa pyhän Faustyna Kowalskan elämäntyöstä. Niinpä uskovat voivat tästedes saada erityisen aneen myös Jumalan laupeuden sunnuntaina, jota vietetään pääsiäisen jälkeisenä sunnuntaina.

KATT/Sankt Josef/Kathpress

Äiti Teresan autuaaksijulistaminen lähestyy

Vatikaanin lehdistöosaston varajohtaja, isä **Giro Benedettini** on vastannut esitettyihin huhuihin, joiden mukaan äiti Teresa julistettaisiin autuaaksi jo lokakuussa. Benedettinin mukaan lokakuussa beatifikaatiota ei tapahdu, mutta hän totesi samalla, että prosessissa tapahtunut edistys on ollut ”erittäin positiivista”. Äiti Teresan autuaaksijulistaminen on mahdollista näin nopeasti, sillä paavi **Johannes Paavali II** vapautti tämän ykkittäisen prosessin sille kirkkolaissa määrätystä viiden vuoden odotusajasta.

Äiti Teresan osaksi kohdistuvasta suosiosta kertoo viimeisin Intiassa tehty laaja mielipidemittaus, jonka mukaan albanialaissyntyinen sisar on kaikkein arvostetuin henkilö Intian 55-vuotisen itsenäisyyden ajalta. Hän ohitti suosiossa siis mm. Intian ensimmäisen pääministerin Jawaharlal Nehrun. Haastatteluun osallistui yli 50.000 intialaista, eikä sen kärkeen mahtunut äiti Teresan lisäksi

Paavi Johannes Paavali II:n elämästä tehdään elokuva Italiassa

Kuten roomalainen sanomalehti ”*Il Messaggero*” elokuun alkupuolella kertoi, Italian pääministeri **Silvio Berlusconin** omistama TV-alan yritys *Mediaset* on tuottaja **Pietro Valsecchin** johdolla aloittamassa elokuvaprojektia paavi **Johannes Paavali II**:sta. Päärooliin on kaavailtu **Luca Zingarettia**, joka ilmeisen mielellään suostuisi tehtävään: ”Ketäpä ei houkuttaisi esittää niin epätavallista hahmoa kuin Karol Wojtylaa?”, lehti siteeraa. Mitään ei kuitenkaan ole lyöty vielä lukkoon. Elokuvan perustana toimisi toimittaja ja Vatikaanin tuntija **Gianfranco Svidercoschin** kirja: ”Karolin historia”.

Elokuvan on tarkoitus esitellä kohteensa elämän eri vaiheita: lapsuutta Puolassa, kokemuksia toisesta maailmansodasta, kommunistihallinnon vastustusta ja aikaa Krakovan arkkipiispana aina vuoden 1978 paavinvaaliin asti. Lisäksi elokuvassa aiotaan kertoa paavia vastaan suunnatusta murha-attentaatista sekä mm. nuoren Wojtylan teatteriharrastuksesta.

Kuvausten on tarkoitus alkaa ensi vuonna. Ohjaajiksi on esitetty **Riccardo Milania** ja **Giacomo Battiatoa**. Näillä näkymin myös Vatikaani suhtautuu projektiin myönteisesti.

KATT/KNA

Terroristiepäiltyjä pidätettiin Italiassa

Mahdollisena tavoitteena Bolognan pyhän Petroniuksen basilikan räjäyttäminen Muhammedia esittävän freskon takia.

Neljä marokkolaista ja yksi italialainen mies pidätettiin elokuussa epäiltyinä Bolognan Pyhän Petroniuksen basilikan räjäyttämisen suunnittelemisesta. Kirkossa säilytetään 1400-luvulta peräisin olevaa freskoa, joka kuvaa profeetta Muhammedia helvetissä.

Miehiä syytetään terrorismiin tähtäävästä rikollisesta liittoutumisesta. Heidät pidätti basilikaa siviilipuvuissa suojelleet poliisit, jotka määrättiin vartiotehtävään jo kesäkuussa, kun ensimmäiset epäilyt basilikan tuhoamisyrityksistä tulivat julki.

Poliisien huomio kiinnittyi pohjoisitalialaisessa Padovan kaupungissa asuviin miehiin, kun nämä kuvasivat videokameralla kirkon freskoa ja pääalttaria. Yleisen syyttäjän mukaan miesten kuultiin myös käyttävän kristinuskolle vihamielistä kieltä ja ilmaisseen selviä tuhoamisaikeita. Kuultuja lauseita olivat ainakin: ”Juuri sitä, mitä bin Laden tekee, tarvitaan nyt” ja ”Jos he eivät ota freskoa pois, kaikki romahtaa vauhdilla alas”.

KATT/EWTN

Tyttövauvojen tappaminen jatkuu Intiassa

Vastasyntyneiden tyttövauvojen tappaminen on jatkunut Intiassa huolimatta monista kampanjoista raakalaismaisen käytännön lopettamiseksi. Tappamisen seurauksena sukupuolien välinen suhde on jo selvästi vääristynyt. Nykyään syntymästä jää henkiin keskimäärin 870 tyttöä tuhatta poikaa kohti. Esimerkiksi Andipatti-nimisessä kyläyhteisössä eli talukissa syntyi viime vuonna 1.818 tyttöä, joista 43 joutui pian vanhempiensa surmaamiksi.

”Tyttöjen tappaminen on viimeisten 20 vuoden aikana tullut sosiaalisesti entistä hyväksytymmäksi, koska vaatimukset myötäjäisten suuruudesta ovat nousseet merkittävästi”, toteaa tappamista vastustavan keskuksen johtaja **A. Vijayaraman**.

KATT/CNS

Uudet tutkimukset osoittavat: Ihmisen kehitys alkaa hedelmöittymisen hetkestä

Ihmiskehon muoto määräytyy jo ensimmäisten hedelmöittymistä seuraavien tuntien aikana. Tällaiseen johtopäätökseen on tultu *Nature*-lehdessä (8.7.) julkaistussa tutkimuksessa, jossa on esitetty viimeaikaisia embryologisessa tutkimuksessa saavutettuja tuloksia.

Lehden mukaan ”se, mihin pääsi ja jalkasi ovat sijoittuneet ja kummasta puolesta on tullut selkäsi ja kummasta vatsasi, on määritetty jo ensimmäisten minuuttien ja tuntien aikana sen jälkeen, kun munasolu ja siittiö ovat kohdanneet”.

Katolisessa maailmassa tulokset on otettu vastaan suurella positiivisella mielenkiinnolla. Osoittaahan tutkimus aikaisempaa konkreettisemmin nyt sen, että ihmisen kehitys todellakin alkaa heti hedelmöittymisen hetkestä.

KATT/CNS

Kyrkostrukturen i Ukraina utvidgas

I Ukraina har det nyligen grundats två nya stift. Det var säkert av behovet ty att döma av stiftens namn är de båda tydligen mycket vidsträckta. Det ena är Odessa-Simferopol, Odessa på Svarta havets strand och Simferopol på Krim. Det andra är Kharkov-Zaporoskye. Kharkov ligger rätt när ryska gränsen och Zaporoskye vid Dnepr just innan den bildar en stor sjö vid sitt nedre lopp. De nya biskoparna heter **Bronislaw Barnacki** och **Stanislaw Padewski**.

KATT/KO

Parisuhteensa rekisteröineet homoseksuaalit kirkon virkakieltoon Saksassa

Vain vähän Suomessa käytyä parisuhdekeskustelua myöhemmin Saksan katoliset piispat ovat joutuneet vastaavan tilanteen eteen omassa maassaan. Kesäkuussa pitämässään kokouksessa piispat päättivät mahdollisista toimenpiteistä sellaisten kirkon työntekijöiden kohdalla, jotka ovat rekisteröineet homoseksuaalisen parisuhteensa.

Piispojen mukaan on mahdotonta, että tällaiset henkilöt voisivat jatkossakin toimia kirkon tehtävissä. Saksan perustuslakituomioistuimen vahvistama laki on piispojen mielestä ristiriidassa ”sen avioliittoja perhekäsityksen kanssa, jota kirkko opettaa”. Siksi parisuhteen rekisteröinti olisi osoitus ”vakavasta lojaalisuuden puutteesta” kirkkoa kohtaan. Piispojen päätös koskee kuitenkin vain niitä homoseksuaalisia kirkon työntekijöitä, jotka tekevät homoseksuaalisuudestaan julkisen.

KATT/CNS/KNA

Munkki Fransiscus moottorisahakilpailun voittotyö

Moottorisahataideveiston suomenmestaruuskilpailut pidettiin 7.-8.6.2002 Iisalmessa Koljonvirran leirintäalueella. Kilpaan osallistuivat maan parhaat veistäjät. Työvälineenä sai käyttää vain moottorisahaa ja työaikaa oli yhteensä 13 tuntia. Työn aihe oli vapaavalintainen. Töiden valmistuttua tuomaristo puntaroi paremmuusjärjestyksen. Parhaaksi katsottiin keskusrikospoliisissa henkirikoksia selvittävän **Markku Tuomisen** teos “Munkki Fransiscus”. Mestaruus oli Tuomisen toinen. Munkki Fransiscus -veistos on noin 185 cm:n mittainen ja se jäi kilpailun järjestäjälle. Työ on siis nähtävissä Koljonvirran leirintäalueella.

KATT

Jeesuksen äidin tuskat (15.9.)

Stabat Mater

Murhella haikealla
seisoi äiti ristin alla,
johon Poika naulitaan.

Sydän sykki surkeasti,
kyyneleitä katkerasti
silmät vuosti tulvanaan.

Voi sen tuskaa verratonta
vaivattaissa viatonta,
ainokaista Poikaansa!

Voipa määrää huokausten,
kun hän seisoi rinnatusten
ristin kanssa rakkaansa!

Ken ei itkun pisaroita
vuodattaisi katkeroita
täta huolta nähdessään,

kuinka äidin neitseellisen
Poika hurskas, taivaallinen,
käytetähän kärsimään.

Poikaa äiti pilkattavan
näki ynnä kiusattavan
synnin tähden maailman.

Kuuli hänen ristin alla
nääntyenkin siunaamalla
kiusaajansa kostavan.

Sitä äidin kärsimystä!
Hänehen nyt liittymistä
minun tulee hakea,

palavalla sydämellä,
kyynelillä kylvetellä
Herran pyhää ruumista.

Poveheni, äiti, paina
haavat vuotamahan aina,
joita vuoti Poikasi,

vuoti ruoskin suomittaissa
sekä ristiin naulittaissa
tähden suurten synteini.

Häntä rahdon rukoella,
hartahasti huokaella
päivieni lopulle.

Kyyneltesi kumppaniksi,
murehesi toveriksi
jään ma ristin juurelle.

Muaällös erottako,
luotasi pois luovuttako
pyhä neitsyt puhtauden.

Laulaa tahdon surun virttä
syleillessä ristin hirttä,
joll' on Poikas' ainoinen.

Mua hänen haavoissansa
hautele, ja vaivallansa
pois sä päästä synnistä.

Ohjaa mua kulkemahan,
taivaan taloon saapumahan
viimeisenä päivänä.

Luojan risti tuli olkoon,
kuolostansa mulle tulkoon
turva vahva kuolemaan,

että Herra armahtaisi,
sielu kurja onnen saisi
käydessänsä rajan taa. Aamen.

MUISTOPÄIVÄN VAPAAEHTOINEN SEKVENSSI

Christus Rex, Inc.

Giotto: Ristiinnaulitseminen. Cappella degli Scrovegni, Padova. Teemana Jeesuksen äidin tuskien muistopäivänä on eläminen Marian kanssa hänen Poikansa ristin juurella. Maria muistuttaa meitä kaikkia synnin pahuudesta ja näyttää meille todellisen katumuksen tien. Muistopäivän vahvisti koko kirkkoa koskevaksi paavi Pius VII, ja sen nykyisen paikan liturgisessa kalenterissa (Neitsyt Marian syntymän oktaavina) määräsi pyhä paavi Pius X vuonna 1912.

Rukouksen apostolaatti

Syyskuu

Me rukoilemme, että lapset ja nuoret katolisissa kouluissa saisivat viisaita kasvattajia, jotka auttaisivat heitä kehittämään uskoaan ja tervettä suhtautumistaan elämään.

Me rukoilemme, että Pyhä Henki kirkollisten yhteisöjen kautta auttaisi Korean niemimaan kahta valtiota löytämään perustavat syyt etsimälleen sovinnolle.

Lokakuu

Me rukoilemme, että katekeetoilla olisi seurakuntansa tuki ja rukoukset apunaan menestyäkseen hyvin uudessa evankelioinnissa.

Me rukoilemme, että lähetystyöntekijät, papit, sääntökuntalaiset ja maallikot opettaisivat rohkeasti Jeesuksen Kristuksen rakkautta köyhiä kohtaan.

Böneapostolatet

September

Vi ber, att eleverna i katolska skolor må ha goda uppfostrare som kan hjälpa dem att utveckla sin tro och sunda attityder till livet.

Vi ber, att den Helige Ande må hjälpa de koreanska staterna fram mot den försoning som de strävar till.

Oktober

Vi ber, att församlingarna må be för kateketerna att dessa med framgång må fullborda nyevangeliseringen.

Vi ber, att missionärer, präster, ordensfolk och lekmän modigt må undervisa om Jesu Kristi kärlek till de fattiga.

Låt mig höra din röst

Jesus, du den gudomliga sanningens spegel och eviga ljus, upplys mig som sitter i mörkret och dödens skugga.

Led mina fötter in på fridens väg. Låt din nåd strömma ut och i rikt mått falla på min torra själ. Jag blir till intet, om du inte bevarar mig.

Du är ju Guds ord genom vilket allt har blivit skapat. Låt mig höra din röst genom vilken de döda uppstod och de sjuka blev botade, så att min ande blir botad och står och jublar inför dig i tack och lov. Låt min ande alltid vara som en klar spegel som återger din gudomliga gestalt.

Dig älskar jag och begär att allt mer få älska dig; hjälp mig då att älska. Det finns ingenting ljuvligare för mig än att få älska dig.

Herre, jag ber dig att du i din godhet ville förena mig med dig, så att jag kunde bli ett med dig och få vila i dig för evigt.
Amen .

JOHANN TAULER (D. 1361) UR BOKEN *SKE DIN VILJA*

Perhe, joka rukoilee yhdessä, myös pysyy yhdessä.

KALKUTAN ÄITI TERESA

Sunnuntaiden ja juhlapyhien lukukappaleet

8.9. Kirkkovuoden 23. sunnuntai (III)
1L Hes. 33:7-9
Ps. 95: 1-2, 6-7abc, 7d-9. Ks 7d-8a
2L Room. 13:8-10
Ev. Matt. 18:15-20

15.9. Kirkkovuoden 24. sunnuntai (IV)
1L Siir. 27:30 -28:7
Ps. 103: 1-2, 3-4, 9-10, 11-12. Ks 8
2L Room. 14:7-9
Ev. Matt. 18:21-35

22.9. Kirkkovuoden 25. sunnuntai (I)
1L Jes. 55: 6-9
Ps. 145: 2-3, 8-9, 17-18. Ks 18a
2L Fil. 1:20c-24, 27a
Ev. Matt. 20:1-16a

Helsingin piispa Józef Wróbelin SCJ paimenkirje:

Jeesuksen Kristuksen kirkko ja ihmisten kirkko

Rakkaat katolilaiset, sisaret ja veljet!

Kirjoitan teille tämän kirjeen vastatakseni viesteihin, joita olen saanut joiltakin teistä. Kuten olette minulta pyytäneet, haluaisin tässä ottaa kantaa joihinkin tietoihin, myös vääriin sellaisiin, joita on levitelty omassa hiippakunnassamme ja muissa kirkkokunnissa, mutta myös joukkotiedotusvälineissä, mikä on saattanut aiheuttaa levottomuuttakin.

Totuudessa eläminen

Erityinen kiinnostus katolista kirkkoa kohtaa ei kumpua tästä päivästä, vaan vuosien takaa, oikeastaan sen historian alusta. Kirkostamme kirjoitetaan ja puhutaan paljon. Melkein jokaista sen elämän ja opetuksen alaa kommentoidaan. Lähes aina sitä tarkastellaan suurella arvonannolla ja usein sitä kiitetään sen panoksesta kulttuurin ja sivistyksen hyväksi. Sen aloitteita arvostetaan rauhan sekä ihmisen iästä, ihonväristä, syntyperästä ja taloudellisesta asemasta riippumattomien ihmisarvon ja -oikeuksien edistämiseksi.

Tästä katolisen kirkon merkityksestä sain hiljattain vakuuttua henkilökohtaisesti. Pyhän istuimen valtuuskunnan johtajana osallistuin aluepolitiikkaa käsitelleeseen eurooppalaiseen konferenssiin. Puheeni jälkeen lukuisat eurooppalaiset poliitikot tulivat kiittämään Pyhää istuinta sen ratkaisevasta tuesta politiikan tutkimuksen ja ratkaisujen pysyvälle perustalle, jonka muodostavat yleismaailmalliset ihmisoikeudet. Ainoastaan turvaamalla eettiset periaatteet voidaan varmistaa ihmisen hyvä kokonaisvaltaisesti ja tyydyttää hänen ylevimmät, hengelliset, tarpeensa. Puhtaasti tekniset ratkaisut tekevät niin aina vain osittain. Kuten paavi Johannes Paavali II on painottanut, ilman arvoja demokratiasta tulee pian ilmeinen, joskin peitetty totalitarismi, jossa vahvat hallitsevat heikkoja ja enemmistöt vähemmistöjä.

Toinen esimerkki kirkon merkityksestä on pyhän isän hiljattain tekemä pyhiinvaellusmatka, jolla hän kohtasi valtavat nuorisojoukot Kanadassa sekä miljoonia uskovia Guatemalassa ja Meksikossa. Miljoonat ihmiset eivät väsyneet tapaamisista ja paavin kanssa vietetyt liturgiat osoittivat elävästi heidän uskollisuutensa häntä kohtaan ja heidän yksey-tensä Rooman piispan kanssa. Henkilökohtaisesti minua yllätti Wall Street Journalissa ilmestynyt kommentti, koska lehti ei ole todellakaan katolinen eikä millään tavoin sidoksissa katolisen kirkon kanssa. Lehden kommentti kysyi hämmentyneenä: Miten on mahdollista, että vanha ja sairas paavi vetää luokseen ja saa liikkeelle aina miljoonia nuoria ja aikuisia maailmassa, joka niin usein näyttäytyy maallistuneena ja vailla uskonnollisia arvoja?

Valitettavasti katolisesta kirkosta ei kirjoiteta ja puhuta aina hyvää. Kernaammin kirjoitetaan ja puhutaan kielteisistä, ikävistä tapahtumista, joista saadaan helposti kokoon tunteita kuohuttavaa aineistoa. Meidän ei tule loukkaantua tällaisista äänistä eikä vastata niihin riidanhaluisesti, vaan yrittää ymmärtää niitä ja varsinkin löytää niistä kimmokkeita uskonelämämme ja -todistuksemme tilan uudelleenarvioimiseksi. Ikävä kyllä emme ole aina täydellisiä, ja tällainen julkisuus muistuttaa meitä siitä selvästi. Joskus meidän tulee peräti pyytää ei-katolilaisten edessä anteeksi pahennusta aiheuttavia syntejämme, kuten pyhä isä teki riemuvuoden aikana liturgiassa. Joskus taas meidän tulee lukea tällaisia julkaisuja Jumalan antamana varoituksena, jotta kääntyisimme ja puhdistautuisimme synneistämme.

Tämän vuoksi meidän täytyy lukea totuudenmukaisia julkaisuja. Silloin kun ne on kirjoitettu vihamielisessä hengessä tai peräti karkealla ja riidanhaluisella tavalla, yrittäkäämme sietää niitä kärsivällisinä ja nöyryyden hengessä. Milloin ne taas pyrkivät luomaan epäsopua keskuuteemme, sitä enemmän meidän tulee silloin todistaa ykseydestämme, solidaarisuudestamme ja uskollisuudestamme kirkkoa kohtaan, joka on Jeesuksen Kristuksen kirkko. Uskossaan vahvojen ja kypsien tulisi tällöin tukea niitä, jotka ovat heikompia, epäileviä tai horjuvia.

Tässä hengessä kirjoitan teille myös tämän kirjeen erityisesti viime aikoina minua ja kirkkoamme vastaan kohdistuneiden kirjoitusten takia, jotka eivät ole olleet laatuaan ensimmäisiä eivätkä varmasti jää viimeisiksi. Voidaan kysyä, onko tällaiset kirjoitukset tehty täysin asiaan perehtyen, ovatko ne epäpätevien arvioiden tuloksia vai onko niiden taustalla vain pyrkimys täyttää sivut helposti luettavalla tekstillä. Silti voidaan nähdä, että jotkut teksteistä ovat perustuneet selvästi vääriin tietoihin, joita kirkkomme jäsenet ovat levitelleet. Joka tapauksessa on hyvin ikävää, jos yksittäinen katolilainen tai pieni katolilaisten ryhmä yllyttää julkaisuja väärillä tiedoilla omaa kirkkoaan ja hengellistä perhettään vastaan. Tällaisilla ihmisillä ei ole evankeliumin henkeä, eivätkä he elä täydessä ykseydessä kirkkonsa kanssa ja vielä vähemmän Jeesuksen Kristuksen kanssa, joka kutsuu meitä elämään veljellisessä rakkaudessa ja ykseydessä. Herramme viimeinen käsky, hänen testamenttinsa, on kutsu ykseyteen: “Minä en rukoile vain heidän puolestaan, vaan myös niiden puolesta, jotka heidän todistuksensa tähden uskovat minuun. Minä rukoilen, että he kaikki olisivat yhtä, niin kuin sinä, Isä, olet minussa ja minä sinussa. Niin tulee heidänkin olla yhtä meidän kanssamme, jotta maailma uskoisi sinun lähettäneen minut” (Joh. 17:20-21).

Ottamalla kantaa kirkkoamme vastaan kirjoittaneisiin julkaisuihin en tahdo käydä kynäsotaa kenenkään kanssa tai kirjoittaa vastinetta esimerkiksi sellaisiin hieman naurettaviin väitteisiin, joiden mukaan Helsingin katolinen piispa kuuluisi samaan sääntökuntaan kuin pyhä isä. Tässä kirjeessä tahdon sen sijaan vastata joihinkin syytöksiin, joita on esitetty piispaa itseään vastaan, ja selittää asioita, jotka tahallisesti tai tahattomasti levitetyn väärän tiedon takia aiheuttavat levottomuutta muutamien uskovien keskuudessa. Erityisellä tavalla se on loukannut epäoikeudenmukaisesti hiippakuntamme arvostetun papin, isä Teemu Sipon SCJ, nauttimaa arvonantoa.

Hiippakunnan henkilövaihdokset

Viime aikoina olen piispana tehnyt suhteellisen monta muutosta hiippakunnassamme. Uuden nimityksen saaneissa papeissa erityistä kiinnostusta on herättänyt Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan kirkkoherran, isä Teemu Sipon SCJ, siirto toisiin tehtäviin. Vastaten joihinkin vääriin tietoihin tahdon vakuuttaa, ettei isä Teemua ole siirretty Pyhän Marian seurakuntaan kurinpidollisista syistä. Levittämällä käsitystä siitä, että hänet olisi siirretty hänen väitetyn “vapaamielisyytensä” takia, on syyllistytty vakavaan moraaliseen epäoikeudenmukaisuuteen ei niinkään piispaa, vaan ennen muuta isä Teemua itseään kohtaan. Tähän päivään mennessä en ole koskaan kuullut, että hän olisi saarnannut jotakin kirkon opin vastaista. Piispana arvostan häntä lisäksi erittäin hyvänä sielunpaimenena, joka on uskollinen pappi. Kun tuli tarpeelliseksi tehdä vaihto katedraaliseurakunnassa, hänelle ehdotettiin Turun seurakuntaa. Isä Teemu itse ilmoitti tuolloin toiveestaan jäädä Helsinkiin Pyhän Marian seurakuntaan, ja kunnioitin hänen toivomustaan. Vaihdos Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnassa oli tarpeen, koska yleisvikaarin on hyvä olla lähellä piispaa. Isä Marino Trevisinin olisi ollut vaikeaa hoitaa tehtäväänsä Oulusta käsin. Hänestä tuli uusi yleisvikaari, koska piispana tahdon kuulla kaikkien niiden pappien ääntä, jotka ovat pastoraalisessa työssä kirkossamme. Olisi ollut liioiteltua antaa tämäkin tehtävä Pyhän Sydämen pappien veljeskunnan jäsenelle (SCJ), kun kerran itse olen jo samasta sääntökunnasta. Mikäli olisin toiminut näin, minua olisi piispana voitu helposti ja oikeinkin syyttää siitä, että kehitän hiippakunnan sisällä jonkinlaista suosituimmuusjärjestelmää kunnioittaen tehtävillä ainoastaan omia kanssaveljiäni. Sen sijaan meidän hiippakunnassamme työskentelee suurella henkilökohtaisella panoksella niin Neokatekumenaaliseen tiehen kuin Opus Deihin kuuluvia pappeja, jotka ovat hyviä ja uskollisia kirkolle.

Myöskään isä Jan Aartsia SCJ ei vapautettu tehtävistään “vapaamielisyyden” takia. Hyvin tunteellisella tavalla piispana minua vastaan on osoitettu epäoikeudenmukaisia syytöksiä ja mielenilmaisuja tuntematta asiaan liittyviä tosiasioita, sen syitä ja olosuhteita. En ole halunnut enkä tahdo nytkään puhua hänen siirtämiseensä liittyneistä syistä, mutta tunnen itseni sellaisen luonnollisen moraalilain säännöksen velvoittamaksi, jonka kaikkien tulisi tuntea ja jota kaikkien tulisi noudattaa. Tämä on niin sanottu “luonnollinen salaisuus”. Tätä eettistä periaatetta joutuvat noudattamaan niin lääkärit, tuomarit, poliisit kuin virkamiehet, mutta vielä enemmän papit ja piispat. Sen vuoksi olen sitä mieltä, että kaikesta huolimatta myös isä Janilla on oikeus hyvään maineeseen. Siksi en ole selostanut kolmansillekaan hänen tehtävistä vapauttamistaan, vaan olen ilmoittanut siitä ja sen syistä ainoastaan henkilöille, joiden juridisesti tuli tietää asiasta. Heille olen kirjoittanut kirjeen, jossa selostan kaiken hyvin yksityiskohtaisella tavalla.

Asiaan johtaneet syyt olivat hyvin vakavia, eivätkä ne perustuneet kulttuuriin, kansallisuuteen, teologiaan, ymmärtämättömyyteen, luottamuksen puuttumiseen, luonne-eroihin tms., vaan ne liittyivät yksinomaan isä Janin tehtävienhoitoon hiippakunnassa. Jumalan, Pyhän istuimen ja Suomen valtionkin edessä vastuuta kantavana piispana minun täytyi tehdä tämä ikävä päätös. Vielä lisäisin, että ennen isä Janin vapauttamista tehtävistään keskustelin ainakin neljä kertaa hänen kanssaan näistä ongelmista, moittien häntä kerran kirjallisesti ja varoittaen häntä ainakin kaksi kertaa tuloksetta.

On niin ikään syytä lisätä, ettei Fides-lehdessä julkaistu tiedonanto siitä, että isä Jan oli pyytänyt kirjallisesti vapautusta tehtävistään, ollut mikään valhe. Hiippakunnan ja SCJ:n region välisen, jo vuosia voimassa olleen sopimuksen mukaan jokaisen dehoniaani-isän (SCJ) tulee 65 vuotta täytettyään esittää piispalle tällainen eronpyyntö, minkä myös isä Jan oli tehnyt kuluvan vuoden maaliskuussa.

Dominikaani-isien läsnäolo

Ei ole myöskään totta, että dominikaani-isien puuttumisen hiippakunnastamme olisi aiheuttanut jonkinlainen konflikti piispan ja heidän välillään. Piispana minulla on hyvät suhteet dominikaanien provinsiaalin kanssa ja ainakin kahdesti olen esittänyt hänen kauttaan kutsun dominikaaneille. Vastauksessaan Pariisin provinssin esimies on kertonut minulle, että kutsumusten puuttumisen takia provinssilla ei tällä hetkellä ole riittävästi pappeja. Hänen kanssaan käydyissä keskusteluissa on kuitenkin päätetty solmia hiippakunnan ja dominikaani-isien välinen sopimus, jollaista tähän asti ei ole ollut. Tällaisen sopimuksen luonnos, jossa muun muassa käsitellään dominikaani-isien läsnäoloa Helsingissä, on jo valmistettu, ja se esitetään piakkoin Pariisin provinssin esimiehelle.

Piispa Józef – traditionalisti

Piispana minua on luonnehdittu verrattain usein traditionalistiksi. Kysymys ei ole kuitenkaan täysin selvästä ja yksiselitteisestä käsitteestä. Siksi voinkin vastata, että mikäli traditionalismilla tarkoitetaan menneisyyden kaihoa, varmastikaan en ole traditionalisti. Jos taas traditionalismissa on kysymys evankeliumin uskollisesta opettamisesta, piispana olen todellinen traditionalisti (aivan kuten sitä olivat kaikki paavit ja on oleva myös Johannes Paavali II:n seuraaja)! Siksi onkin tarpeen sanoa, että ensimmäinen Traditionalisti on itse Jumala, joka aina paratiisista ja vanhan liiton päivistä lähtien, siis tuhansien vuosien takaa, on tahtonut pitää muuttumattomana ihmiselle antamansa rakkauden lain. Yleisesti sanottuna tuo laki muodostuu kymmenestä käskystä. Ihmiseksi tulleen Poikansa Jeesuksen Kristuksen kautta hän opettaa meille: “Totisesti: laista ei häviä yksikään kirjain, ei pieninkään piirto, ennen kuin taivas ja maa katoavat, ennen kuin kaikki on tapahtunut. Sitä, joka jättää laista pois yhdenkin käskyn, vaikkapa kaikkein vähäisimmän, ja siten opettaa, kutsutaan taivasten valtakunnassa vähäisimmäksi. Mutta sitä, joka noudattaa lakia ja niin opettaa, kutsutaan taivasten valtakunnassa suureksi” (Matt. 5:18-19). Niinpä myös pyhä Paavali korostaa: “Mitään toista evankeliumia ei kuitenkaan ole. Jotkut vain hämmentävät teidän ajatuksianne ja koettavat vääristää Kristuksen evankeliumia. Julistipa kuka tahansa teille evankeliumia, joka on vastoin meidän julistamaamme - vaikkapa me itse tai vaikka taivaan enkeli - hän olkoon kirottu. Toistan sen, minkä olen ennenkin sanonut: jos joku julistaa teille evankeliumia, joka on vastoin sitä minkä olette saaneet, hän olkoon kirottu. Yritänkö minä tässä vaikuttaa ihmisiin? Tai kukaties Jumalaan? Pyrinkö olemaan ihmisille mieliksi? Jos vielä pyrkisin miellyttämään ihmisiä, en olisi Kristuksen palvelija. Teen teille selväksi, veljet, että minun julistamani evankeliumi ei ole ihmismielen mukainen” (Gal. 1:7-11).

Kuka tahansa piispa voisi toki etsiä ihmisten suosiota ja julistaa muodin, mieltymysten ja demokraattisesti päätettyjen arvojen mukaista ilosanomaa, mutta tällöin ilosanoma ei olisi enää Jeesuksen Kristuksen evankeliumi, vaan hänen omansa. Siksi sekään kirkon ulottuvuus, jonka hiippakuntamme muodostaa ja jonka johdossa piispana olen, ei olisi enää Jeesuksen Kristuksen kirkko, vaan minun oma yksityinen kirkkoni, Józef Wróbelin kirkko! Kirkko ei ole kuitenkaan paavin, kenenkään piispan tai minkään uskovien ryhmän yksityiskirkko. Kuten pyhä Paavali usein toistaa, kaikki piispat paavi mukaan lukien ovat ainoastaan Jeesuksen Kristuksen ja hänen Sanansa palvelijoita. Sanan palvelijoina he muodostavat myös opetusviran, joka on saman Sanan ainut erehtymätön tulkitsija, ja jonka opetuksen tiivistelmä on Katolisen kirkon katekismuksessa. Samassa määrin kuin uskovien myös paavin ja jokaisen piispan on oltava uskollisia samaa opetusta kohtaan. Lisäksi kaikki katolisen kirkon jäsenet ovat moraalisesti velvoitettuja noudattamaan kirkon institutionaalista elämää järjestävää sää-

döskokoelmaa, jota kutsutaan kanoniseksi oikeudeksi. Näin evankeliumi, katekismus ja kanoninen laki muodostavat objektiiviset säädökset piispojen ja pappien palvelutehtävälle koko maailmassa - eivät ainoastaan Italiassa, Brasiliassa, Yhdysvalloissa, Japanissa ja niin edelleen, vaan myös Suomessa.

Kun jokin piispa saarnaa selvästi ja objektiivisesti uskoa ja moraalia koskevista asioista, hänellä ei ole mitään muuta päämäärää kuin uskovien pelastus. Opettaessaan, että tietyt teot muodostavat kuolemansynnin, hän ei näin ollen tahdo tuomita ketään ihmistä sen paremmin kuin sulkea ketään pois kirkosta. Tällaisia tekoja ovat esimerkiksi abortti, ehkäisyvälineiden käyttäminen, avioeron hankkiminen uuden liiton solmimiseksi, toisen avioliiton solmiminen eron jälkeen, homoseksuaaliset liitot (ei homoseksuaalisuus seksuaalisena suuntautuneisuutena), keinohedelmöitys (koeputkihedelmöitys tai vastaava), tieteellisten kokeiden tekeminen munasoluilla, huumeet ja alkoholin väärinkäyttäminen. Näin tehdessään piispa tahtoo ainoastaan muistuttaa, että tällaisiin tekoihin syyllistyvä henkilö ei elä Jumalan lain ja Jeesuksen Kristuksen evankeliumin vaatimusten mukaisesti, vaan kapinoi Jumalaa vastaan, loukkaa Häntä vakavasti, rikkoo ystävyyden siteensä Hänen kanssaan, elää kuolemansynnissä, ei voi osallistua eukaristiassa pyhälle kommuuniolle ja vaarantaa oman pelastuksensa. Silti jokaisella ihmisellä, jopa syntisistä suurimmalla, on mahdollisuus sovintoon Jumalan kanssa ripin sakramentin kautta. Jokaisella ihmisellä on velvollisuus täyttää uskonnolliset velvollisuutensa, osallistua pyhään messuun, rukoilla, tehdä katumusta, pyytää Jumalan laupeutta ja niin edelleen. Tämä koskee myös sellaisia ihmisiä, jotka tällä hetkellä eivät voi saada sakramentaalista synninpäästöä. Heihin lukeutuvat avioliiton solmineet eronneet, joilla on lapsia ja joilla on velvollisuus pitää heistä huolta, jottei heille tulisi vakavia mielen ja tunne-elämän vaurioita. Kuoleman hetkellä tai kuolemanvaaran tilanteessa pappi ei voi jättää ketään sellaista vailla synninpäästöä, joka ripin sakramentissa rehellisesti tunnustaa syntinsä. Niinpä synnistä huomauttamista seuraa aina Jumalan laupeuden julistaminen, joka on mittaamaton niitä kohtaan, jotka kääntyvät ja vilpittömästi tunnustavat syntinsä.

Vakavan synnin tilassa oleva ei voi mennä eukaristiassa pyhälle kommuuniolle, koska kommuunio on ykseyden teko Jumalan kanssa. Siksi sen voivat ottaa arvokkaasti vastaan vain ne, jotka ovat sovittaneet itsensä Hänen kanssaan. Muussa tapauksessa syyllistytään pyhäinhäväistykseen. Katekismus muistuttaa meitä tästä periaatteesta palauttaen mieliimme pyhän apostoli Paavalin sanat: "Meidän tulee valmistautua näin pyhään hetkeen [eli pyhään kommuunioon]. Pyhä Paavali kehottaa omantunnon tutkisteluun: 'Se, joka arvottomalla tavalla syö tätä leipää ja juo Herran maljasta, tekee syntiä Herran ruumista ja verta vastaan. Jokaisen on tutkittava itseään, ennen kuin syö tätä leipää ja juo tästä maljasta. Se, joka syö ja juo ajattelematta, että kysymys on Kristuksen ruumiista, syö ja juo itselleen tuomion' (1 Kor. 11:27-29). Henkilön, joka on tietoinen syyllisyydestään vakavaan syntiin, tulee vastaanottaa parannuksen sakramentti ennen kommuuniolle osallistumista" (KKK 1385).

Pedofilia ja selibaatti

Muutaman kuukauden ajan olemme kuulleet ulkomailla tapahtuneista ikävistä pedofiliaskandaaleista. Näistä tapahtumista kirjoitetaan usein, paljon ja ilmeisen kernaasti. Valitettavasti niin ei tehdä aina objektiivisella tavalla. Pedofilian ongelmalla on tosiasiassa kaksi ulottuvuutta.

Ei ole epäilystäkään siitä, että tällaiset hairahtuneet teot ansaitsevat mitä kovimman tuomion. Lasten hyväksikäyttämisen rikos ei ole ainoastaan siinä, että aikuinen käyttää alaikäistä lasta hyväkseen epäoikeudenmukaisesti ja -puhtaasti. Tällaisten tekojen aikaansaama hirveä paha on myös siinä, että lapset vahingoittuvat sisäisesti niin, että he yleensä jäävät psyykkisesti ja moraalisesti haavoittuneiksi koko elämänsä ajaksi ja saavat vääristyneen käsityksen ihmisen seksuaalisuudesta. On yhtä lailla tuomittavaa, että näihin tekoihin on syyllistynyt myös pappeja, joiden tulisi olla esimerkkinä hyveellisestä elämästä.

Valitettavasti joissakin julkaisuissa ei ole jääty tähän. Ongelmasta puhutaan usein selvästi ideologisella ja tunteiden täyttämällä tavalla. Muutamissa julkaisuissa luodaan vaikutelma, että pedofilia olisi erityisesti katolisen kirkon ongelma. Esimerkiksi kahdessa antamassani haastattelussa (kerran jopa jo sallittuani tekstin julkaisemisen) sanoistani oli poistettu nimenomaan ne, joilla pyrin valottamaan ongelmaa laajemmalla ja objektiivisemmalla tavalla.

Pedofilian teoista katolisessa kirkossa puhutaan myös tavalla, joka voi luoda vaikutelman, että huomionarvoinen joukko papeista olisi pedofiilejä (tai homoseksuaaleja, kuten yhdessä artikkelissa väitettiin). Se loukkaa epäsuorasti papiston ylivoimaisesti suurimman osan mainetta, papiston, joka viettää nuhteetonta elämää. Yleisimmissä toteamuksissa on sekoitettu lasten hyväksikäytön tapausten lukumäärä tai pedofilian tekojen lukumäärä niihin syyllistyneiden henkilöiden lukumäärään mainitsematta selvästi, että suhteellisen harva pappi (joskin yksikin on liikaa) on hyväksikäyttänyt monia alaikäisiä. Lisäksi usein esitetään täysin epäoikeudenmukaisesti tehtyjä syytöksiä, aivan kuin ne olisivat muka jo todistettuja tapauksia, siis tosiasiassa tapahtuneita ja oikeusistuinten tuomitsemia.

Sen tutkimiseksi, onko pedofilia katolisessa kirkossa muita kirkkokuntia tai yhteiskuntaa laajempi ja korostuneempi ongelma, riittää verrata oikeiksi todistettujen tapausten lukumäärää katolisen kirkon viimeisimpiin tilastollisiin tietoihin. Koko maailmassa on 1,05 miljardia katolilaista (n. 6,47 miljardin ihmisen kokonaisväestöstä), 4.092.725 kirkon instituutioiden palveluksessa työskentelevää henkilöä, 4.541 piispaa, 405.178 pappia, 27.824 pysyvää diakonia, yhteensä 886.939 sääntökuntalaista, 126.365 maallikkolähettiä ja 2.641.888 katekeettaa. Lisäksi unohdetaan, että suurin osa tapauksista on tapahtunut käytännössä 20-30 vuotta sitten piireissä, joissa paavin ja kirkon opetusviran arvovaltaa ei ollut arvostettu.

Täysin ällistyttävällä tavalla ikäviä pedofiliatapauksia on tahdottu käyttää perusteena katolisten pappien noudattamaa selibaattia vastaan. Itse asiassa sitä eivät noudata ainoastaan katoliset papit, vaan myös monet muiden kirkkokuntien papit. Pappien lisäksi lukuisat maallikot ovat valinneet elämän yksin täydellisessä puhtaudessa ylevien uskonnollisten tai filantrooppisten syiden takia. Jos pedofiilejä olisi vain naimattomuudessa elävien keskuudessa, asiasta voitaisiin keskustellakin. Mutta tosiasiat kieltävät, että selibaatin ja pedofilian välillä olisi mitään yhteyttä. Tällainen suora yhteys on sitä vastoin pedofilian ja moraalin tunnon menettämisen välillä.

Katolisen kirkon tietoisuudessa pappien selibaatti muodostaa suuren arvon, eikä kirkko missään nimessä luovu siitä. Tässä yhteydessä en voi selostaa selibaatin merkityksen kaikkia ulottuvuuksia. Sen keskeisin peruste saa ilmaisunsa papin (tai sääntökuntalaisen) täydellisessä omistautumisessa Jumalalle ja Hänen palvelukselleen kirkossa. Selibaatin valinnan taustalla ei piile mikään ihmisen seksuaalisuuden tai avioliiton halveksunta, onhan avioliitto itsessään pyhä instituutio ja kaiken kunnioituksen arvoinen. Katolisessa ja ortodoksisessa kirkossa avioliitto onkin yksi seitsemästä sakramentista.

Kun pappi ei valitse aviollista elämää, hän tekee niin myös ajatellen mahdollisesta perheestä kannettavaa vastuuta. Elämä selibaatissa ei tietenkään ole helppoa, mutta helppoa ei ole myöskään avioelämä. Elämään vakavasti suhtautuvat ihmiset tietävät hyvin, ettei avioelämä muodostu vain seksuaalisesta kanssakäymisestä, vaan edellyttää ennen muuta suurta vastuuta. Jos elämä selibaatissa ei ole vaivatonta, vaivattomampaa ei varmastikaan ole sellaisen eikatolisen papin tai piispan elämä, jolla on oma perhe ja samalla vastuu seurakunnasta tai hiippakunnasta. Hänen täytyy olla aina uskovien ulottuvilla, silloinkin, kun toiset lepäävät. Hänen tulee kantaa suurta vastuuta omasta perheestään erityisesti silloin, kun perhe-elämää leimaavat ongelmat ja vaikeudet. Tämä ei toimi, jos aviopuolisot ovat velvollisuuksien uuvuttamat eikä heillä ole riittävästi aikaa toisilleen. Jos katolisella kirkolla onkin joskus ongelmia sellaisen papin kanssa, joka jättää selibaatin, yhtä vakavia ongelmia on myös muilla kirkkokunnilla, joissa papit voivat olla naimisissa. Siksi henkilökohtaisesti ihailenkin pappeja ja piispoja, jotka suurella vastuulla, evankeliumin vaatimusten mukaisesti ja uskollisesti täyttävät velvollisuutensa niin kirkkoaan kuin omaa perhettään kohtaan.

Olisi siksi paikallaan, etteivät ulkopuoliset ihmiset puuttuisi ja sanelisi pappien nimissä, mitä näiden tulisi tehdä. Papit ovat ilmeisen aikuisia ihmisiä. Jokainen pappi ja sääntökuntalainen ottaa vastaan kutsumuksensa ja sen velvollisuudet vapaasti, kenenkään pakottamatta. Hän ei tee niin seksuaalisuuden luonnosta tietämättömänä lapsena, vaan aikuisena ihmisenä, joka tietää miehen ja naisen välisen eron sekä sen, etteivät haikarat tuo lapsia. Ylivoimaisesti suurin osa papeista valitsee selibaatin avoimin sydämin, iloisina siitä, että

he voivat omistaa Jumalalle jotakin hyvin kaunista. Valintansa takia he eivät menetä paljoakaan (toisin kuin väittävät ne, jotka näkevät seksuaalisuudessa elämän tarkoituksen). Tämän viisauden ilmaisee jo pyhä Paavali, kun hän kirjoittaa: "Jos sinulla on vaimo, älä pyri hänestä eroon. Jos sinulla ei enää ole vaimoa, älä etsi itsellesi uutta. Mutta jos menetkin naimisiin, et tee väärin. Ja jos naimaton nainen menee naimisiin, hänkään ei tee väärin. Naimisissa olevat joutuvat kuitenkin elämässään ahtaalle, mistä haluaisin teitä säästää" (1 Kor 7:27-28).

Lopuksi

Kirjoittamalla tämän kirjeen olen tahtonut olla hiippakunnan todellinen paimen. Piispana olen täyttänyt velvollisuuteni, niin kuin pyhä apostoli Paavali kirjoittaa kirjeessään Timoteukselle, joka oli siis yksi ensimmäisistä piispoista: "Minä vannotan sinua Jumalan ja Kristuksen Jeesuksen nimessä, hänen, joka on tuomitseva elävät ja kuolleet, ja hänen ilmestymisensä ja hänen valtakuntansa kautta: julista sanaa, astu esiin sopivaan ja sopimattomaan aikaan, nuhtele, moiti ja kehota, aina kärsivällisesti opettaen. Tulee näet aika, jolloin ihmiset eivät siedä kuulla tervettä oppia vaan haalivat itselleen halunsa mukaisia opettajia kuullakseen sitä mitä kulloinkin mieli tekee. He tukkivat korvansa totuudelta ja kääntyvät kuuntelemaan taruja. Mutta pysy sinä järkevänä kaikissa tilanteissa, kestä vaivat, julista evankeliumia ja hoida virkasi tehtävät" (2 Tim 4:1-5). Olen täyttänyt myös velvollisuuteni selittää, miten hiippakunnan asioiden tila tosiasiassa on, ja minun täytyy sanoa, että se on erittäin hyvä. Olen täyttänyt niin ikään velvollisuuteni muistuttaa siitä, että joukkotiedotusvälineiden tulee välittää uutisensa aina ja poikkeuksetta kunnioittaen totuuden ja vastuun eettistä periaatetta.

Varmasti kirjoittaisin mieluummin hyvistä ja iloisista asioista, kuten evankeliumin mukaisen elämän kauneudesta. Valitettavasti Jeesuksen Kristuksen kirkko on myös ihmisten ja heidän ongelmiensa kirkko. En täytä velvollisuuksiani ainoastaan saarnojen ja kirjeiden välityksellä, sellaisten kuin tämän, vaan myös jokapäiväisessä rukouksessani kaikkien maamme asukkaiden puolesta sekä heidän puolestaan uhraamissani pyhissä messuissa seurakuntavierailujeni yhteydessä.

Teitä kaikkia siunaan Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Pyhän Ristin Teresa Benediktan juhlana, 9. päivänä elokuuta 2002

+ Józef Wróbel SCJ
Helsingin piispa

Helsinki

Pyhän Henrikin katedraali-seurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. (09) 6824040, fax (09) 6224618. Sähköposti henricus@cath.fi.

La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu; su 10.00 missa latina, 11.15 päämessu, 18.00 iltamessu; ma, ke, pe messu 18.00, ti, to messu 7.30. Torstain ruusukko jää toistaiseksi pois. Rippiaika la 17.30-18.00. Kirkkokahvit su päämessun jälkeen.

7.9. la 10.00 uskonnonopetusta englantilaisessa koulussa, 9.30 lördagskursen i församlingssalen, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu (18.30 kirkkoonottaminen P. Marian kirkossa)
8.9. Kirkkovuoden 23. sunnuntai: 10.00 lat/ranska, 11.15 päämessu/högmässa, uuden kirkkoherran virkaan asettaminen ja isä Teemu Sipon ja isä Jan Koolenin läksiäiset, 16.30 messu venäjäksi, 18.00 iltamessu
9.9. ma 18.30 informaatiokurssi seurakuntasalissa
14.9. la 10.00 lastenkerho lastentarhassa, 11.00 messu Hattulan pyhiinvaeltajille, jonka jälkeen tilausbussi Hattulaan kirkon edestä. Ilmoittautumiset bussimatkalle Henrikin pappilaan., 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
15.9. Kirkkovuoden 24. sunnuntai: 10.00 lat/esp, 11.15 päämessu/högmässa, 12.30 mässa pä svenska, 14.00 messu Porvoossa, 16.30 Messe auf Deutsch, 18.00 iltamessu
21.9. la 10.00 lauantaikurssi englantilaisessa koulussa, 9.30 lördagskursen i församlingssalen, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
22.9. Kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.00 lat/engl, 11.15 päämessu/högmässa, 15.00 messu Tikkurilassa, 18.00 iltamessu
23.9. ma 18.30 informaatiokurssi
25.9. ke 14.00 seniorien messu ja kokous
28.9. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu

Diaspora:
Porvoo: 15.9. su klo 14.00
Tikkurila: 22.9. su klo 15.00

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. (09) 2411633, fax (09) 2411634. Sähköp. marian.srk @kolumbus.fi. Kotisivu www.kolumbus.fi/marian.srk.

Su 10.00 päämessu suomeksi (1. sun. ruotsiksi), kirkkokahvit; 11.30 messu 1. sun. suomeksi/2. sun. vietnamiksi/3. sun. englanniksi/4. sun. italiaksi/(5. sun. suomeksi), kirkkokahvit; 18.30 iltamessu. Ma, ke, pe 7.15 aamumessu; ti, to, la 18.30 iltamessu. (Ti) 18.00 ruusukkorukous, (to) 18.00 adoraatio ja vesper. Rippitilaisuus: la 18.00-18.30 ja sopimuksen mukaan. Papit ovat tavattavissa parhaiten aamulla 9-12.

6.9. pe 18.00 adoraatio, 18.30 Jeesuksen Pyhän Sydämen messu
7.9. la 10.00 lauantaikurssin opetus, 12.15 messu, 18.30 iltamessu ja kirkkoon ottaminen
8.9. Kirkkovuoden 23. sunnuntai: 10.00 päämessu, 11.30 messu vietnamiksi, 18.30 iltamessu
9.9. ma 18.30 informaatiokurssi Pyhän Henrikin seurakuntasalissa
14.9. la 18.30 iltamessu
15.9. Kirkkovuoden 24. sunnuntai: 10.00 päämessu, 11.30 messu englanniksi, 18.30 iltamessu
21.9. la 10.00 lauantaikurssin opetus, 13.00 messu, 18.30 iltamessu
22.9. Kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.00 päämessu, 11.30 messu italiaksi, 18.30 iltamessu
23.9. ma 18.30 informaatiokurssi Pyhän Henrikin seurakuntasalissa
29.9. Kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.00 päämessu, 11.30 messu, 18.30 iltamessu

Informaatiokurssi

9.9., 23.9. ma 18.30 Pyhän Henrikin seurakuntasalissa

Turku

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. (02) 2314389, fax (02) 2505090. Sähköposti turunkat@ saunalahti.fi.

Su 10.30 päämessu, 18.30 evening mass. Ma, pe, la 7.30 aamumessu, ti 18.30 iltamessu, to 18.00 adoraatio, 18.30 iltamessu. Ke 17.00 messu Piikkiössä. Rippitilaisuus ennen messuja ja sopimuksen mukaan.

7.9. la 10.00 messu Ahvenanmaalla
8.9. Kirkkovuoden 23. sunnuntai: 9.15 aamumessu, 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English
12.9. la Pyhän Henrikin katedraalin vihkiminen, juhla
14.9. la P. Ristin ylentäminen, juhla, Katekeesi ja lastenkerho Turussa
15.9. Kirkkovuoden 24. sunnuntai: 9.15 aamumessu, 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English
21.9. la Katekeesi Raumalla ja Porissa
22.9. Kirkkovuoden 25. sunnuntai: 9.15 aamumessu, 10.30 päämessu, 18.30 iltamessu
29.9. Kirkkovuoden 26. sunnuntai: 9.15 aamumessu, 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English
Lokakuussa torstaisin ennen iltamessua rukoilemme ruusukkorukous.
5.10. la 18.00 messu Naantalin kirkossa
6.10 Kirkkovuoden 27. sunnuntai: Pyhän Birgitan seurakuntamme nimikkopyhimyksen juhlapyhä: 10.30 juhlamessu, 18.30 Mass in English
13.10 Kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.15 aamumessu, 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English
19.10 la Katekeesi ja lastenkerho Turussa
20.10 Kirkkovuoden 29. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu vietnamiksi, 18.30 Mass in English
26.10 la Katekeesi Raumalla ja Porissa, 18.00 messu Porissa

Diaspora:
Ahvenanmaa: 7.9., 9.11. la 10.00
Naantali: 5.10 la 18.00
Pori: 26.10, 23.11. la 18.00

Jyväskylä

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. (014) 612659, fax (014) 612660. Kotisivu www.katt.fi/olavi.htm.

Su 10.30 päämessu. Ke 18.00 iltamessu. Tiedot muiden arkipäivien messuista puhelimitse ja kirkon ovelta. Rippitilaisuus sopimuksen mukaan.

6.9. pe 18.30 messu Kiteellä
7.9. la 11.00 messu Joensuussa. 16.00 messu Varkaudessa
8.9. Kirkkovuoden 23. sunnuntai: 10.30 päämessu, 16.00 messu Mikkelissä
11.9. ke 18.00 iltamessu
14.9. la 11.00 messu Savonlinnassa (ei opetusta), 11.00-15.00 Leikkikoulussa avoimet ovet
15.9. Kirkkovuoden 24. sunnuntai: 10.30 päämessu
21.9. la Lasten uskonnonopetus sekä vahvistettavien valmistuspäivä, 12.30 messu
22.9. Kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.30 Piispa Józef Wróbel antaa vahvistuksen sakramentin nuorille. Isä Frans Vossin jäähyväistilaisuus ja uuden kirkkoherran Zdzislaw Huberin virkaanastujaiset.
28.9. la 18.00 iltamessu
29.9. Kirkkovuoden 26. sunnuntai: 10.30 päämessu, 16.00 messu Kuopiossa

Diaspora
Joensuu: 7.9., 12.10., 9.11., 7.12. la 11.00 (uskonnonopetus alkaa klo 9.45)
Kitee: 6.9., 11.10., 10.11. pe klo 18.30
Kuopio: 29.9., 27.10., 16.11 su klo 16.00
Mikkeli: 8.9., 13.10., 10.11. su klo 16.00
Savonlinna: 14.9.(ei opetusta), 26.10., 23.11. la 11.00 (tavallisesti opetus alkaa klo 9.45)
Varkaus: 7.9., 12.10., 9.11. la klo 16.00

Lauantaikurssi
Viime Fidesissä oli väärä tieto! Opetusta on 9.00-12.00 ja perhemessu alkaa 12.30.

Isä Huberin matkapuhelinnumero on 044-5682127.

Tampere

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. (03) 2127280, fax (03) 2147814. Sähköposti katristi@nic.fi. Kotisivu www.nic.fi/~katristi.

Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu. Ti, to 7.30 aamumessu, ma, ke, pe 19.00 iltamessu. Ke 18.40 vesper. La messu 8.30. Rippitilaisuus ennen messuja ja sopimuksen mukaan.

7.9. la 9.30 Katekeesi, 14.15 messu
8.9. Kirkkovuoden 23. sunnuntai: 10.30 päämessu, 14.00 messu puolaksi
14.9. la 14.00 Pyhän ristin kunnioittamisen ja kantamisen hartaus Hattulassa
15.9. Kirkkovuoden 24. sunnuntai: 15.00 seurakuntamme nimikkojuhlan messu
21.9. la 10.30 lastenkerho, 12.30 messu
Kirkkovuoden 25. sunnuntai: 10.30 päämessu
28.9. la 8.30 messu Lapualla, 12.00 messu Pietarsaaressa, 17.30 messu Kauhajoella

Isä Peter Gebara SCJ on sapattivapaalla 1.6.-15.12.2002.

Diaspora:
Hämeenlinna: 6.10., 3.11., 1.12. su klo 15.00
Kauhajoki: 28.9. la klo 17.30; 26.10., 16.11., la klo 19.00; 25.12. ke klo 19.00
Kurikka: 12.10., 2.11., 7.12. la klo 18.30; 26.12 to klo 18.30
Lapua: 28.9. la klo 8.30; 26.12. to klo 8.30
Pietarsaari 28.9., 12.10., 26.10., 2.11., 16.11.7.12. la klo 12.00; 26.12. to 12.00
Vaasa: 12.10., 26.10., 2.11., 16.11., 7.12. la klo 16.00; 26.12 to klo 16.00

Kouvola

Autuaan Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. (05) 3711251. Sähköposti stan.szymajda @sci.fi. Kotisivu www.sci.fi/~stan.

Su 11.00 tai 18.00 päämessu kirkossa. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Kirkkoherra tavattavissa parhaiten torstaisin.

5.9. to 18.00 iltamessu
8.9. Kirkkovuoden 23. sunnuntai: 11.00 päämessu
12.9. to 18.00 iltamessu
15.9. Kirkkovuoden 24. sunnuntai: 18.00 päämessu
19.9. to iltamessu
22.9. Kirkkovuoden 25. sunnuntai: 18.00 päämessu
26.9. to 18.00 iltamessu
29.9. Kirkkovuoden 26. sunnuntai: 11.00 päämessu.

Diaspora
Lahti: (ort. kirkko) 7.9., 5.10., 2.11., 7.12. la 14-16 uskonnonopetus, 16.00 messu
Lappeenranta: (ort. kirkko) 15.9., 20.10., 17.11., 15.12. su 11.30 messu
Hamina: (Poistilan seurakuntakoti) 22.9., 27.10., 24.11., 22.12. su 11.00 messu

Uskonnonopetus Kouvolassa kuukauden toisena lauantaina 11-13, messu 13.00. Päivämäärät: 14.9., 12.10., 9.11., 14.12.

Uskonnonopetukseen Kouvolassa osallistuvat toisena lauantaina Kouvolan, Kotkan, Haminan, Lappeenrannan ja Imatran seutujen lapset. Opetuksen jälkeen 13.00 on messu. Lahden ja sen ympäristön lapset saavat opetusta kuukauden ensimmäisenä lauantaina ja osallistuvat sen jälkeen messuun

Oulu

Nasaretin Pyhän Perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh. (08) 347834, fax (08) 347029.

Su 11.00 päämessu. Ma, ti, ke, pe 18.30 iltamessu. Ke, la 19.00 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.30-18.30 ja sopimuksen mukaan.

8.9. Kirkkovuoden 23. sunnuntai: 11.00 päämessu, 17.00 messu Rovaniemellä
12.9. to 19.00 Ekumeeninen Sanan jumalanpalvelus katolisessa kirkossa
15.9. Kirkkovuoden 24. sunnuntai: 11.00 päämessu, 17.00 messu Torniossa
22.9. Kirkkovuoden 25. sunnuntai: 11.00 päämessu, 17.00 messu Raahessa
29.9. Kirkkovuoden 26. sunnuntai: 11.00 päämessu

Diaspora
Raahe: 22.9. su klo 17.00
Rovaniemi: 8.9. su klo 17.00
Tornio: 15.9. su klo 17.00

Keskukset

Ekumeeninen keskus

Myllyjärvi, 02740 Espoo. Puh. (09) 8557148.

Su 11.00 liturgia, kirkkokahvit. To, pe 9.00-18.00 ikonimaalauksen opetusta.

Katekeettinen keskus

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. (09) 2416095, fax (09) 5885157. Sähköposti katekeettinen.keskus@co.inet.fi.

LUCIA-PUOTI
Kuusitie 6. Avoinna:

12.00 - 17.00 ke/pe
12.00 - 18.15 ti/to
ma/la suljettu

Katolista kirjallisuutta, kortteja, uskonnollisia esineitä ja lahjatavaroita.

Katolinen tiedotuskeskus

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 0208350751, fax (09) 650715. Sähköposti info@catholic.fi.

www.catholic.fi

Stella Maris

Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi. Puh. (019) 335793, fax (019) 335892.

2.-4.9. Pyhän sydämen papiston regiopäivät
2,-11.10 Ignatiaaniset harjoitukset - retriitti
21.-23.10 Pappien neuvosto
15.-17.11. Familjeläger
6.-8.12. Reträtt: Syster Veronica, OP

Studium Catholicum

Ritarikatu 3b A, 00170 Helsinki. Puh. (09) 660901, fax (09) 68712244. Kirjasto on avoinna ke 14-18.

Suomen Caritas

Maneesikatu 5, 00170 Helsinki. Puh. (09) 1357998, fax (09) 68423140. Sähköposti info@caritas.inet.fi.

Katekeettinen keskus tiedottaa

Helsingin seurakuntien katolinen uskononopetus: syyslukukausi 2002

Lauantaikurssin opetuspäivät Englantilaisella koululla, Mäntytie 14, klo 10.00-13.00, messu Marian kirkossa 13.00-13.40:
7.9., 21.9., 19.10., 9.11., 30.11.

Peruskoulun 1-9 lk, jotka eivät saa koulussa opetusta.

Opettajat: 1 - Ulla Erävalo, 2 - sisar Renata, 3 - Sisar Barbara, 4 - Saana Salmela, 5 - Auli Nukarinen, - 6A - Larissa Franz, 6B - Ritva Halme, 7-9 Marjatta Jaanu-Schröder, opetuskoordinaattori: Irene Alvarez

Lördagskursen: Samat päivämäärät, kokoontuu P. Henrikin katedraalin srk-saliin.

Opettajat: Sara Torvalds, Eeva Sauri, Marko Pitkäniemi, Piero Pollesello.

Lukio: 31.8., 14.9., 19.10., 9.11., 30.11., Katekeettisessa keskuksessa, Kuusitie 6, 10.00-13.00. Opettaja: Marjatta Jaanu-Schröder.

Turku

24.8., 14.9., 19.10., 16.11., 14.12., 11.1., 8.2., 8.3., 12.4., 10.5.

Lauantaikurssin opettajat: 1. lk Paulina de Anna, 2. lk Abla Nkegbe, 3. lk äiti Elisabet, 4. lk Verna Santamala, 5. lk Kristiina Peltonen, 6. lk Florence Schmitt, ya - isä Wieslaw, ja Arja Simon-Bellamy, ruotsalaiset ryhmät - Renate Hakkarainen. Vastuuopettaja Kristiina Peltonen

Pori: 21.9., 26.10., 23.11., 21.12. Opettaja isä Wieslaw

Tampere

24.8., 5.10., 9.11., 30.11. Opetus 9.30-14.15 messu - 15.00. Opettajat: sisar Theresa, Sisar Bozena, Sisar Anna, Juho Kyntäjä, Tuomo Vanhatalo, Marja-Liisa Linder, Pietarsaaressa - Anne-Maj Korpela.

Jyväskylä

31.8., 21.9., 19.10., 16.11., 14.12. Opetus 09.00-12.00 perhemessu 12.30. Opetusta myös Savonlinnassa ja Joensuussa.

Kouvola

Opetus kuukauden toisena lauantaina klo 11.00-13.00.

Lahti: Opetus kuukauden ensimmäisenä lauantaina.

Verbi Dei sono
Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin.
Edulliset laulupalkkiot tilauksen mukaan.

Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.
Reasonable charges depending on occasion.

Yhteys / Contact : Markus Mäkelä 040-7178833

Tue katedraalikuoroamme!
Please support the Cathedral Choir!

Muita tapahtumia

Academicum Catholicum

AC:n syksyn ohjelma:
14.9. messu ja retki Hattulaan. Katso erillistä ilmoitusta.
26.9. Piispa Jósef Wróbelin esitelmä kantasoluista.
17.10. Ortod. arkkipiispa Leo: "Ortodoksinen maailma 1990-luvulla". Pohdintaa kahden keskeisen ortodoksisen maailman keskuksen, Konstantinopolin ja Moskovan patriarkaatin kehityksestä.
14.11 Messu vainajien puolesta. Dos. Jyrki Knuutila, Pyhän Olavin kunnoituksesta Suomessa.
12.12. Lorand Zigetyn musiikkiesitelmä, joululaulut.

Kokoukset (ei 14.9.) kello 18.30 (14.11. klo 18) Studium Catholicumissa, Ritarik. 3b A, Hki. Kaikki ovat tervetulleita.

Academicums programm hösten 2002:
14.9. se separat annons. Månadsmöten enl. ovanstående i Studium Catholicum, Riddareg. 3 b A., Hfors

Karmeliittamaallikot (OCDS)

Ma 9.9. klo 17 Hiljainen rukous karmeliittaperinteen mukaisesti ja vesper Pyhän Henrikin katedraalin sakramenttikappelissa. Tervetuloa!

Pyhän Henrikin Seura

11.9. teemailta: **Pyhimyksistä, reliikeistä ja pyhiinvaelluksista**. Professori Kalevi pöykkö kertoo aiheesta ja näyttää dioja. Pyhän Henrikin katedraalin seurakuntasalissa iltamessun jälkeen n. klo 18.30.

Teresat

Teresoiden ohjelmaa syksyllä

17.9. tiistai. Syyskauden aloitus: "Teresoiden keittiössä", Matti Andelin opastaa meitä suolaisten herkkujen valmistuksessa ja saamme maistiaisia.
1.10. tiistai. Vierailu karmeliittaluostarissa Myllyjärvellä, missä vietämme Teresamessua klo 17.00 ja seurustelemme sisarien kanssa.
15.10. tiistai. Matti Andelin jatkaa "Teresoiden keittiössä", tällä kertaa opimme valmistamaan makeita herkkuja ja saamme myös maistiaisia.
5.11. tiistai. Sisar Benedicta alustaa aiheesta "Epäilen, uskon"; keskustelua. Messussa rukoilemme teresavainajien puolesta.

Teresa ry. on Helsingin molempien katolisten seurakuntien yhteinen yhdistys. Toimimme pääkaupunkiseudulla Pyhän Henrikin ja Pyhän Marian seurakuntien karitatiivisen työn hyväksi järjestämällä myyjäisiä, joiden tuotosta luovutamme kirkkoherrojen jaettavaksi avustuksia vanhusten, sairaiden ja lasten tarpeisiin, sekä tuemme nuorten toimintaa. Yhdistyksellä on myös tärkeä tehtävä katolisen identiteetin vahvistamisessa ja sen vuoksi esitelmä- ja keskusteluillat muodostavat laajan osan toiminnastamme.

Tervetuloa mukaan toimintaan!

TERESA RY:N JOHTOKUNTA

Virheellinen tilinumero!

Isä Teemun lahjakeräystilin numero oli annettu edelliseen Fidesiin virheellisesti. Pahoittelemme tapahtunutta.

Oikea numero on

101430-211959.

Hattulan pyhiinvaellus lauantaina 14.9.

Hartaus ja ristinkanto Hattulan vanhassa kirkossa klo 14.00. Messu Pyhän Henrikin katedraalissa klo 11.00. Bussi Hattulaan lähtee katedraalin edestä klo 11.45. Ilmoittautumiset vain Henrikin kansliaan, puh. 09-6824040, 6.9. mennessä. Matkan hinta 12 euroa.

Pyhän isän muistoja Keski-Amerikasta:

Evankeliumi muuttaa ja rikastuttaa perinteisen kulttuurin

Palattuaan laajalta matkaltaan Kanadasta, Guatemalasta ja Meksikosta paavi Johannes Paavali II kertasi kesäpalatsissaan Castel Gandolfossa suorittamiensa kanonisaatioiden ja beatifikaatioiden merkitystä.

Pyhä Pedro haki intoa ja rohkeutta Betlehemistä ja Golgatasta

Guatemala Cityn vierailuni tarkoitus oli Teneriffalta kotoisin olleen veli Pedro de San José de Betancurin julistaminen pyhäksi. Hän ylitti valtameren evankelioidakseen Kuubassa, Hondurasissa ja lopulta Guatemalassa eläviä alkuperäiskansoja ja köyhiä. Guatemalaa hän kutsui "luvatuksi maakseen".

Hän oli syvästi rukoileva mies, Jumalan armeliaisuuden väsymätön apostoli. Tehtäväänsä varten hän löysi voiman Betlehemin ja Golgatan salaisuuksien mietiskelystä. Rukouksesta tuli hänen apostolisen intonsa ja rohkeutensa lähde.

Nöyränä ja askeettisena hän osasi tunnistaa Kristuksen kasvot veljissään ja sisarissaan, erityisesti kaikkein hyljeksityimmissä, ja jokaista tarvitsevaa varten hän oli "mies, joka teki itsestään laupeuden".

Pyhän Pedron esimerkki on kutsu armeliaan rakkauden harjoittamiseen veljiämme ja sisariamme kohtaan, erityisesti heitä kohtaan, jotka ovat kaikkein hylätyimmät.

Innostakoon ja vahvistakoon hänen esirukouksensa uskovia Guatemalassa ja kaikkialla maailmassa avaamaan sydämensä Kristukselle ja kaikille veljilleen.

Meksikon uusi pyhimys ja autuaat ovat todisteita menestyksellisestä inkulturaatiosta

Pyhiinvaellukseni viimeinen etappi oli Mexico City. Siellä, Guadalupen Neitsyt Marian basilikassa minulla oli ilo kahdessa eri tilaisuudessa nostaa kolme tuon rakastettavan maan poikaa alttarien kunniaan. He ovat pyhä Juan Diego, intiaani, jolle Meidän Rouvamme ilmestyi Tepeyac-vuorella, sekä autuaat Juan Bautista ja Jacinto de los Ángeles, jotka vuonna 1700 uhrasivat verensä pysyäkseen uskollisina kasteelleen ja katoliselle kirkolle.

Juan Diego, ensimmäinen pyhäksi julistettu intiaani, oli yksinkertaisesta elämäntavastaan tunnettu mies, nöyrä ja antelias. Hän liittyi läheisesti Guadalupen Neitsyeeseen, jonka mestitsimäiset kasvot ovat täynnä hellää äidillistä rakkautta kaikkia meksikolaisia kohtaan.

Guadalupen tapahtumat olivat Meksikon evankelisaation lähtölaukaus ja merkki täydellisestä inkulturaatiosta ilosanoman levittämisessä. Ne osoittavat, että kristillinen sanoma voidaan ottaa vastaan ilman, että joutuisimme luopumaan omasta kulttuuristamme.

Autuaat Juan Bautista ja Jacinto de los Ángeles ovat zapotec-intiaanien keskuudessa alkaneen evankelioinnin pyhyyden ensimmäisiä hedelmiä. Suoraselkäisinä perheenisinä he tiesivät, miten olla uskollinen velvollisuuksiensa hoitamisessa. Evankeliumin opetus oli heidän ohjenuoransa. Heidän ei silti tarvinnut luopua perinteisestä alkuperäiskulttuuristaan. Heidän elämänsä ovat ihailtava esimerkki siitä, kuinka on mahdollista saavuttaa pyhyyden korkeudet ja ollayhä uskollinen vanhalle kulttuurille. Kiitos kuuluu Kristuksen uudeksitekevälle armolle.

Molemmat puheet ovat paavin keskiviikkoaudienssilta 7.8. KATT/VIS.

Samarbete i Etiopien

Inspirerade av det andra Vatikankonciliet har fäderna av den Helige Andes kongregation arbetat för pastoralt samarbete med den ortodoxa kyrkan.

Under mer än 10 års tid har de arbetat för ett sedan länge planerat kloster för ortodoxa systrar. I Etiopiens ortodoxa kyrka har klosterlivet en tradition som medel till andlig förnyelse och evangelisering. Nu är de byråkratiska svårigheterna överståndna och klostret i Sawia i Gamo Gofa regionen är under byggnad. Fyra systrar bor redan där. De har en barnträdgård och håller kurser för kvinnor och även kateketiska kurser. I ett land där varannan man och tre av fyra kvinnor varken kan läsa eller skriva, är detta arbete en utgångspunkt för spridandet av Evangeliet. Under hela byggnadsperioden understöds arbetet av den katolska missionen.

I denna trakt, där mer än hälften av invånarna är muslimaner, kan den kristna tron inte överleva om ej de kristna håller ihop, isynnerhet som grannländernas muslimer bedriver en aggressiv islamisk propaganda. Desto viktigare är det att katolikerna och de ortodoxa står skuldra vid skuldra.

Ur *Mirror*, bulletinen för *Aid to the Church in Need*, som i år understöder bygget med 15.300 pund. Det är inte den enda hjälp de ger. Deras verksamhet sträcker sig över många kontinenter. I samma bulletin nämns en mindre hjälpaktion i Guantanamo i Cuba. Stället, Cubas östligaste udde, är inte bara platsen för USA:s fångläger för terrorister från afganska kriget. Det är en het, bergig trakt, där ett nytt stift grundades som en följd av påvens besök 1998. Dess östligaste församling Maisi med 30.000 glest boende själar, betjänas av fader **Gonzales** som har svårt att regelbundet nå de sju mässcentren. Vägarna är för dåliga för motorfordon. Han har nu av *Aid to the Church in Need* fått pengar för att köpa sig en packmula (i bilden).

Den underlättar kännbart hans arbete. *Aid to the Church in Need* bygger helt på frivilliga gåvor.

MÄRTA AMINOFF

Besöket i Vilna 12.-15. april

Jag var en av de 22 personer som hade nöjet att delta i den av St.Henriksföreningen anordnade resan till Vilna i våras. Resan var lyckad, sällskapet trevligt och Vilnas gamla stad vacker och mycket intressant. Jag har ingenstans sett en sådan kyrkotäthet som där. Vilna har som helhet 40 katolska kyrkor, 15 ortodoxa kyrkor och någon protestantisk kyrka. Majoriteten av dessa är säkert i gamla stan. Ortsborna skröt själv med att man överallt i gamla stan kan se minst två kyrkor på en gång.

Vi var väl inkvarterade i ett nyligen renoverat hotell nära ändan av gamla stans huvudgata. Gatan slutar vid stadens enda gamla stadsport. På den finns ett rätt litet kapell som innehåller Vilnas och hela Litauens mest vördade Mariabild: Guds Moder av den östra porten eller soluppgångens port. Bilden är, som ikoner brukar vara, täckt med ett metalltäckelse som bara lämnar ansiktet och händerna bara, men dessa visar att själva bilden icke är av ikontyp utan mera västerländsk. Den älskas inte bara av litauerna utan lika mycket av polackerna. I kapellet firas mässorna turvis på båda språken.

Vid den redan nämnda huvudgatan finns det åtta kyrkor, fem katolska och tre ortodoxa, och vid gatans andra ända, bakom en öppen plats ligger katedralen. De flesta kyrkorna är barockkyrkor även om några ursprungligen varit gotiska och vid en sidogata finns ännu två, som nästan snuddar vid varandra, i sitt ursprungliga skick. Huvudgatan är vacker för husen vid den har för det mesta blivit renoverade sedan landet åter blev självständigt, många av husen från ruin. Stadens arkiv har exakta uppgifter om alla hus och de måste återställas till vad de var före andra världskriget. Renoveringen har inte ännu spritt sig längre så några kvarter från huvudgatan ser man redan slumliknande områden.

Vi anlände till Vilna fredag kväll. Lördag morgon hade vi en guidad promenad och lördag kväll läste fader Teemu mässan för oss i katedralens St.Kasimir kapell. Altaret i kapellet är byggt över helgonets grav. Efter mässan fick vi besöka kryptan med dess furstliga gravar. Det hade visst ursprungligen varit arrangörens tanke att vi skulle röra oss i flock. Det hade förutsatt ett gemensamt morgonmål men vi kom "droppvis" till maten och försvann sedan åt olika håll. Förutom vid lördagens promenad och mässa var vi bara samlade till en balettföreställning på operan. Operan var det enda verkligt moderna hus som jag hade kontakt med under besöket och jag fann den inte vacker, men baletten var det.

De unga och energiska i sällskapet hann med många mässor i olika kyrkor på söndagen. Själv var jag med om en litauisk högmässa i St. Johannes kyrkan, universitetskyrkan. Den var en hög och imponerande barock-kyrka. Måndag morgon var jag i en polsk mässa i Mariakapellet på stadsporten. Vi stod väl hoppackade, den snälla organisten, d.v.s. han som spelade på harmoniet, erbjöd mig en sittplats på ändan av hans bänk. Vid större Mariafester ryms bara en liten del av besökarna i kapellet. Då öppnas de stora fönstren mot gatan och folket knäböjer nere på gatan. Då biltrafik är förbjuden genom stadsporten är denna gatudel ofarlig. Man kan skymta Mariabilden även genom stängda fönster men när de är öppna bör hon synnas bra från gatan.

Måndag eftermiddag återvände vi till Helsingfors. Resorna gick med litauiskt flyg. Jag var mycket nöjd med resan men skulle ha önskat den par dagar längre. Jag orkade inte springa omkring så mycket som jag skulle ha önskat. Men jag är mycket tacksam för att Aisla Hentola åtog sig besväret med arrangemangen.

MÄRTA AMINOFF

Kuten oheisesta ruotsinkielisestä kirjoituksestani ilmenee, oli minulla ilo ottaa osaa P. Henrikin seuran järjestämään kulttuurimatkaan Vilnaan. Matka oli kaikin puolin onnistunut. Asuimme vanhan kaupungin pääkadun varrella, sen itäpäässä, aivan Vilnan ja koko Liettuan tärkeimmän Marian pyhäkön tuntumassa. Katu loppuu Vilnan ainoaan vanhaan kaupnginporttiin. Sen päällä on kappeli, jossa säilytetään Itäportin Jumalan äidin tai Laupeuden äidin kuva. Se on ikonien tavoin peitetty metallisella vaipalla, joka vain jättää näkyviin kasvot ja kädet. Mutta nämä jo osoittavat etta itse kuva on länsimainen tyyliltään.

Puolalaiset kunnioittavat tätä kuvaa yhtä lailla kuin liettualaiset ja kappelissa vietetään vuoron perään messua molemmilla kielillä. Ostaessani muistoksi kuvia löysin kortin jossa oli puolankielinen rukous laupeuden äidille. Tultuani kotiin sain sen käännytetyksi s uomeksi. Se on terveiseni kaikille lukijoille Vilnan matkalta.

Stadsporten i Vilna med Guds moders kapell / Vilnan kaupunginportti Jumalan äidin kappeleineen.

Guds moder av östra porten / Itäportin Jumalanäiti.

Rukous laupeuden äidille

Ostra Braman pyhän Neitsyt Marian novenasta

Autuas Neitsyt, me, sinun palvelijasi, iloitsemme kanssasi lahjoista, jotka Herra on sinulle antanut, samalla, kun meitä itseämme ilahduttaa sinun laupeutesi. Me ylistämme sinun neitsyyttäsi ja ihailemme nöyryyttäsi, mutta meille kurjille suloisin on sinun laupeutesi; useimmin me sitä muistelemme, useimmin avuksemme huudamme ja arvoikkaimpana pidämme. Se on nimittäin osallistunut maailman uudistamiseen ja anonut kaikille pelastuksen.

Kuka kykenee käsittämään sinun laupeutesi runsauden, määrättömyyden, ylevyyden ja syvyyden? Anteliaasti sinä annan apusi kaikille, jotka sinua kutsuvat. Maa on täynnä sinun laupeuttasi, ja se ulottuu maan kaikkiin ääöriin; se tuo mukanaan taivasten valtakunnan uutuuden sekä pelastuksen pimeydessä ja kuoleman varjossa eläville. Sinun takiasi taivaan joukko kasvaa ja helvetin harvenee, kun kadotetut ja anteeksiantoa janoavat palautetaan elämään. Täynä rakkautta ja myötätuntoa sinä tulet kaikkien Jumalan armoa odottavien avuksi, oi armollinen, laupias ja suloinen Laupeuden Äiti. Aamen.

Katedralen i Vilna / Vilnan katedraali.

Universaalinen kirkko - paikalliskirkko

Isä Marino Trevisinin hiippakuntajuhlassa 17.8. pitämä esitelmä.

Stella Marisiin oli hiippakuntajuhlaa varten kokoontunut suuri joukko uskovia. Sää suosi juhlijoita. Piispamme Józef Wróbel SCJ vietti pyhän messun n. parinkymmenen papin avustamana.

On mahdotonta puhua yleismaailmallisen kirkon ja paikalliskirkon välisistä suhteista kysymättä ensin mikä kirkko on. Millaisesta kirkosta me oikeastaan puhumme?

Kirkko on mysteeri, iankaikkisuudessa suunniteltu salaisuus. Se ei ole vain yhteiskunnallinen organisaatio, jota voitaisiin arvioida ihmisten käyttämillä kriteereillä. Se on Jeesuksessa Kristuksessa ilmoitettu taivaallinen todellisuus. Se on Kristuksen morsian, kristittyjen äiti, Jumalan asuinsija ihmisten keskellä (Ilm. 21:2-3).

Tämä salaisuus on ilmoitettu Jeesuksessa Kristuksessa ja se toteutuu kirkon kautta historiallisena tosiasiana täällä, nyt, meille. On mahdotonta ymmärtää oikein maanpäällistä kirkkoa erillään Herrasta Jeesuksesta Kristuksesta, joka rakastaa kirkkoaan ja on antanut henkensä sen puolesta (Ef. 5:25); erillään hänestä, joka on läsnä kirkon sakramenteissa, sananjulistuksessa ja lähetystyössä.

Vatikaanin 2. kirkolliskokous kutsuu kirkkoa kaikenkäsittäväksi (universaaliseksi) pelastuksen sakramentiksi, sillä sen kautta julistetaan kaikille ihmisille Jeesusta Kristusta. Uskovat liitetään yhteen hänen kanssaan, ja heistä tulee iankaikkisen elämän perillisiä. Pyhä Paavali sanoo kirkon olevan "Jumalan temppeli, joka on elävän Jumalan kirkko, totuuden pylväs ja perustus" (1. Tim. 3:15).

Termiä "kirkko", "ekklesía" käytetään vain kristinuskossa. Ekklesía merkitsee kokoon kutsuttua kansaa (qahál). Siten kirkko on luonteeltaan yhteyden ja ykseyden sakramentti (kirkko, saksaksi "Kirche", tulee kreikan kieleistä oikía Kyriaké = Herran huone). Kirkossa meillä on yhteys Kristukseen ja Kristuksen kautta Isään. Kristuksessa toteutuu myös yhteys toisiin ihmisiin, "jotta Jumala olisi kaikki kaikissa" (1. Kor. 15:28).

Olemukseltaan kirkko on universaalinen, katolinen. Jeesus itse halusi koota kirkkonsa yhdeksi. Antaakseen sille järjestyksen hän valitsi opetuslasten joukosta kahdentoista miehen ydinryhmän ("uusi Israel"), ja myöhemmin seitsemänkymmentäkaksi miestä ("kaikki maan kansat") ilmaisemaan Kirkon universaalista ulottuvuutta.

Kirkko on ollut katolinen syntymästään saakka. Tämä ilmenee siinä, miten Jeesus lähetti apostolit maan kaikkiin ääriin (Apt. 1:8; Matt. 28:19), tai helluntaipäivänä, jolloin yhteinen kirkko ilmoitettiin kaikilla kielillä. Ei voida ajatella, että Jerusalemiin olisi ensin syntynyt paikalliskirkko, johon olisi sitten liittynyt toinen ja niin edelleen, ja nämä yhdessä olisivat sopineet muodostavansa universaalisen kirkon. Päinvastoin, on yksi ainoa kirkko, universaalinen kirkko, joka tulee ilmi ja toteutuu paikalliskirkoissa.

Paikalliskirkko on osa kirkkoa, mutta ei mikään epätäydellinen osa. Sen roolia voi verrata Kristuksen ruumiiseen eukaristiassa. Minä en saa Kristuksesta yhtä osaa ja sinä toista, vaan sama Kristus on kokonaan läsnä jokaisessa pyhässä hostian murusessa. Samoin on kirkon, Kristuksen ruumiin laita. Jokainen paikalliskirkko on kokonaan kirkko tässä ja nyt.

Kun puhutaan paikalliskirkosta tarkoitetaan ensisijaisesti hiippakunnallista kirkkoa. Paikalliskirkon olemukseen kuuluvat Sana (evankeliointi), eukaristia (sakramentit) ja piispa, joka takaa ykseyden koko kirkon kanssa. Mutta mistä me tiedämme olevamme ykseydessä koko kirkon kanssa? Sen merkiksi riittää näkyvä yhteys Rooman piispaan, sillä kaikki maailman piispat ovat vuorostaan yhteydessä häneen. Jos näin ei tapahdu, ei Kristuksen perustama kirkkokaan toteudu täydellisesti.

Rooman piispa on Pietarin seuraaja, Kristuksen sijainen, jolle Herra on uskonut ykseyden paimentehtävän. Pietarin johtoasema eli primaatti apostolien joukossa on kiistaton. Muistakaamme Jeesuksen sanat Matteuksen evankeliumissa (Matt. 16:18): "Sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan kirkkoni. Sitä eivät tuonelan portit voita. Minä olen antava sinulle taivasten valtakunnan avaimet. Minkä sinä sidot maan päällä, se on sidottu taivaissa, ja minkä sinä vapautat maan päällä, se on myös taivaissa vapautettu". Tai sitä, mitä hän sanoo Luukkaan evankeliumissa (Luuk. 22:31): "Simon, Simon! Saatana on saanut luvan seuloa teitä niin kuin viljaa. Mutta minä olen rukoillut puolestasi, ettei uskosi sammuisi. Ja kun olet palannut takaisin, vahvista veljiäsi". Edelleen Johanneksen evankeliumissa (Joh. 21:15ss) Jeesus kysyy Pietarilta kolme kertaa: "rakastatko minua?", ja kolme kertaa kehottaa häntä: "kaitse minun lampaitani".

Kaikissa apostolien luetteloissa Pietari ilmaistaan sanalla "ensimmäinen" (Matt. 10:2). Julistaessaan korinttilaisille evankeliumin ydintä pyhä Paavali toteaa, että "Herra ilmestyi Pietarille ja sitten kahdelletoista"(1. Kor. 15:5). Hän itse muistuttaa kirjeessään galatalaisille, että kolme vuotta kääntymisensä jälkeen hän "meni Jerusalemiin tutustuakseen Pietariin" (Gal. 1:18). Kirkon katkeamattomassa traditiossa on säilynyt varmuus siitä, että Pietarille uskottu palvelutehtävä pysyy Rooman piispalla, koska Pietari kuoli marttyyrikuoleman juuri Roomassa.

Itse asiassa Jeesus suuntaa puheensa tulevaisuuteen, kun hän uskoo Pietarille ykseyden palvelutehtävän. Hänen mielessään ovat kirkon kaikki sukupolvet: "tuonelan portit eivät sitä voita". Pietarin tehtävä ei ole riippuvainen henkilökohtaisesta pyhyydestä, vaan Jeesuksen vapaasta valinnasta. Vaikka Jeesus sanoo Pietarille: "Tätä ei sinulle ole ilmoittanut liha eikä veri, vaan minun Isäni, joka on taivaissa", niin vähän myöhemmin hän sanoo tälle: "Väisty tieltäni, Saatana! Sinä tahdot saada minut lankeamaan. Sinun ajatuksesi eivät ole Jumalasta, vaan ihmisestä!" Kuitenkaan hän ei ota Pietarilta pois tälle antamaansa tehtävää, koska Herran tekemä valinta on peruuttamaton.

Jeesus kutsuu Pietaria kallioksi, ei tämän luonteen takia (joka on helposti innostuva mutta myös häilyvä - hän kieltää tuntevansa Jeesuksen naispalvelijan edessä), vaan antamansa paimentehtävän takia, joka perustuu Kristuksen tahtoon ja uskollisuuteen.

Juuri piispa ylläpitää yhteyttä toisiin piispoihin ja takaa paikalliskirkon ykseyden kaikkien muiden kirkkojen kanssa. Kirkko ei voi muodostua itseriittoisten paikalliskirkkojen liittymäksi Yhdisty-

neiden Kansakuntien tapaan, koska piispat ovat apostolien seuraajia. Apostoli merkitsee lähetettyä, lähetyssaarnaajaa, ei vain paikalliskirkon johtajaa. Tästä seuraa, että jokainen piispa on vastuussa koko maailman evankelioinnista.

Lisäksi jokainen piispa on samanaikaisesti kaikkien apostolien seuraaja, ei siis yhden tietyn apostolin. Vain Rooman piispa on nimetyn apostolin, Pietarin, seuraaja ja siksi päävastuussa koko kirkosta. Kollegiaalinen ulottuvuus kuuluu piispan tehtävään. Tämä "ykseydessä oleminen" toteutuu monin eri tavoin, ennen kaikkea yhteytenä muihin piispoihin, joiden kanssa hän muodostaa piispainkollegion (sen kouriintuntuvia ilmaisuja ovat apostoli Pietarin seuraajan kutsusta kokoontuvat ja hänen alaisuudessaan pidettävät piispainsynodit). Lisäksi "ykseydessä oleminen" merkitsee sopusointua Pietarin seuraajan uskon kanssa.

Kirkossa mikään sukupolvi ei ole erillään. "Ykseydessä oleminen" merkitsee lopulta ykseyttä ei vain tämän päivän piispojen vaan kirkon koko tradition kanssa.

Piispa ei edusta itseään eikä saarnaa omia ajatuksiaan, vaan hän on Jeesuksen Kristuksen lähettiläs. Jos jossakin muodostuisi kirkon tradition vastainen mielipide-enemmistö (siis sen uskon vastainen, joka kirkolla on kaikkina aikoina ollut), se ei missään nimessä olisi enemmistö, koska on olemassa pyhien yhteys, ja siksi kirkon oikea enemmistö on se, joka on taivaan kunniassa.

On kuitenkin olemassa väärinymmärtämisen vaara eli riski tulkita kirkon ykseyttä maallisten käsitteiden avulla. Erityisesti näin on nykyään, koska Vatikaanin 2. kirkolliskokouksen jälkeen on syntynyt lukuisia uusia rakenteita, kuten piispainkokoukset, pastoraalineuvostot, seurakuntaneuvostot, talousneuvostot jne. Vaarana on käsittää nämä rakenteet autonomiaksi, kontrolliksi, vaatimuksiksi, vallaksi, demokratiaksi, vallan ja näkökantojen vastakkainasetteluksi tms.

Mutta kirkko ei ole demokratia. Demokratia on oikein hyvä poliittinen järjestelmä (jossa valta tulee kansalta ja jota kansa kontrolloi), mutta kristinusko ei ole poliittinen järjestelmä. Se on Jumalan lahja, ei kansan aikaansaannos, ja tämä seikka asettaa sille omat sääntönsä. Kristinusko on se tosiasia, että Jumala on tullut etsimään ja kutsumaan kansaansa, että Jumalan Poika on tullut lihaksi, kärsinyt, kuollut ja noussut kuolleista meidän tähtemme ja että hän on lävistetystä kyljestään luonut kirkkonsa. Kristus on kutsunut siihen ne, jotka hän tahtoo. Hän valitsi Pietarin apostolien joukosta ja asetti hänet kirkkonsa kallioksi. Kristus antaa meille apostoliensa paimentehtävän kautta syödäksemme oman ruumiinsa, jotta meistä tulisi hänen hengellinen ruumiinsa. Pyhä Paavali samaistaa toistamiseen kirkon Kristuksen ruumiiseen. Näin hän kirjoittaa kolossalaisille: "sen, mitä Kristuksen ahdistuksista vielä puuttuu, minä täytän omassa ruumiissani hänen ruumiinsa hyväksi, joka on kirkko. Minusta on tullut sen palvelija, kun Jumala suunnitelmansa mukaisesti uskoi minun tehtäväkseni ilmoittaa teille sanansa" (Kol. 1:24s).

Kristittyjä ei hallitse maailman henki (tämän maailman viisaus on näet Jumalan silmissä hulluutta; 1. Kor. 3:19), vaan ykseyden henki ja erilaisten armolahjojen yhteistyö. "Paavali, Apollos ja Keefas,... se kaikki on teidän, mutta te olette Kristuksen, ja Kristus on Jumalan" (1. Kor. 3:22s). Kirkko on hierarkkinen yhteys: "Hän antoi seurakunnalle sekä apostolit että profeetat ja evankeliumin julistajat, sekä paimenet että opettajat, varustaakseen kaikki kirkon jäsenet palvelutyöhön, Kristuksen ruumiin rakentamiseen. Kun me kaikki sitten pääsemme yhteen ja samaan uskoon ja Jumalan Pojan tuntemiseen... niin saavutamme aikuisuuden, Kristuksen täyteyttä vastaavan kypsyyden" (Ef. 4:11ss).

Paavin ja piispojen tehtävät ovat Jumalan itsensä asettamat. Piispainkokoukset ja pastoraalineuvostot ovat apu, joka ei voi kumota eikä korvata Kristuksen asettamaa auktoriteettia.

Ero paavin ja piispainkollegion välillä ei ole Rooman piispan ja kaikkien muiden piispojen vastakkainasettelussa, vaan siinä, että kirkossa toimii toisaalta Rooman piispa yksin ja toisaalta Rooman piispa yhdessä muiden piispojen kanssa. Tämä näkyy jo evankeliumeissa, missä Kristus antaa vallan ensin yksin Pietarille (Matt. 16:18s) ja ylösnousemuksensa jälkeen kaikille apostoleille Pietari mukaan lukien (Joh. 20:21s).

Piispainkokouksista on sanottava, että jokaiselle piispalle jää joka tapauksessa henkilökohtainen vastuu omasta hiippakunnastaan. Piispainkokoukset päätökset astuvat nimittäin voimaan kussakin hiippakunnassa vasta, kun sen oma piispa hyväksyy ne. Samoin seurakuntaneuvostojen päätökset ovat juridisesti päteviä vasta, kun kirkkoherra on hyväksynyt ne. Paimenten tehtävä on kaita laumaansa huolehtien siitä, ettei Henkeä sammuteta, vaan kuten pyhä Paavali sanoo: "Koetelkaa kaikkea ja pitäkää se, mikä on hyvää" (1. Tess. 5:12.19.21).

Lopulta kirkon ykseys on paikallisseurakuntien sisällä vallitsevan ykseyden hedelmää ja samalla palvelee sitä, jotta kaikki kristityt voisivat kasvaa yhteisessä kutsumuksessaan pyhyyteen. Vatikaanin 2. kirkolliskokouksen teksti (*Lumen Gentium, 40*) toistaa tässä yhteydessä Kristuksen sanat: "Olkaa siis täydellisiä, niin kuin teidän taivaallinen Isänne on täydellinen" (Matt. 5:48). Tämä pyhyys ilmenee Jeesuksen sanojen mukaan ennen kaikkea rakkaudessa ja ykseydessä. "Rakastakaa toisianne, niin kuin minä olen rakastanut teitä. Kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos te rakastatte toisianne" (Joh. 13:34). Ja vielä: "Että he kaikki olisivat yhtä, niin kuin sinä, Isä, olet minussa ja minä sinussa, jotta maailma uskoisi sinun lähettäneen minut" (Joh. 17:21).

Ilman ykseyttä kirkko lakkaa olemasta lähetystyötä tekevä, evankelioiva, koska se estää maailmaa uskomasta. Jos kirkko lakkaa olemasta lähetystyötä tekevä, se menettää syyn olla olemassa (EN 14).

ISÄ MARINO TREVISINI

Esitelmän kieliasua on korjattu (KATT).

Isä Marino Trevisini juontaa Oulun seurakunnan ohjelmaa Stella Marisissa.

Nasaretin pyhän perheen seurakunnan iloinen lauluryhmä.

Stella Maris kiittää

Jälleen olemme viettäneet hiippakunnan juhlaa, nyt jo 19. kertaa. Juhlan tarkoitus on ollut yhteenkuuluvuuden siteiden lujittaminen ja katolisuuden kokeminen. Olla katolilainen merkitsee universaalisuutta, sitä, että olemme yhtä perhettä kaikista kansoista, kielistä ja yhteiskunnallisista ryhmistä. Meidät on kutsuttu olemaan yhtä perhettä erilaisuuksistamme riippumatta.

Erilaisuus on lahja ja taakka. Se on lahja, kun näen, miten erilaiset ihmiset tulevat eri seurakunnista, ovat eri ikäisiä ja säädyltään erilaisia, ovat erilaisia koulutukseltaan ja taidoiltaan ja kuitenkin kaikki tekevät yhdessä kovasti työtä juhlan järjestämiseksi ja sen jälkien siivoamiseksi. Kiitos teille kaikille.

Erilaisuus on myös taakka. Monien on vieläkin vaikea tajuta, että suomalaisessa kulttuurissa kunnioitetaan naapurin pihaa ja maata, hedelmäpuita ja muuta omaisuutta. On surullista yrittää hoitaa Stella Mariksen naapurisuhteita, kun heidän pihoillaan on käyty repimässä oksia, on turmeltu heidän omaisuuttaan ja tallattu heidän nurmikoitaan. Olisin kiitollinen, jos suomenkielentaitoiset, jotka tätä lukevat, kääntäisivät tämän viestin seurakuntien eri kielille: englanniksi, vietnamiksi, arameaksi jne., jotta entistä enemmän ymmärrys kauniista naapurisuhteista leviäisi eikä minun enää tarvitsisi hävetä vieraitamme.

Kiitos kaikille, jotka osallistuivat juhlaamme!

LEENA KANGAS
STELLA MARISIN JOHTAJA

Perhe on ihmisen moraaliympäristön perusta

Väestöliiton tilastojen mukaan puolet suomalaisista - ja vielä suurempi osa helsinkiläisistä - avioliitoista päättyy eroon. Noin 30 000 alle 18-vuotiasta lasta kokee avio- tai avoeron joka vuosi.

Perheiden hajoaminen on paitsi hyvin surullista myös kallista, kuten Suomen Kuvalehti kirjoitti artikkelissaan "Kalliisti erotettu" (SK 11/2002, s. 35-37). Kun Väestöliitossa äskettäin laskettiin yhteen avio- ja avoerojen kustannukset - asumistuki, toimeentulotuki, elatustuki ja lapsilisäkorotukset - erojen loppusummaksi saatiin liki 400 miljoonaa euroa vuodessa. Väestöliiton psykologi, pari- ja perheterapeutti Vuokko Malinen toteaakin mainitussa artikkelissa, että jos jokin muu asia maksaisi yhteiskunnalle näin paljon, siihen puututtaisiin välittömästi. Jos inhimillinen kärsimys ei ole saanut päättäjiä toimimaan, niin toivottavasti edes raha saisi.

Avioliitto - uhattu instituutio

Paavi Johannes Paavali II toteaa kiertokirjeessään Centesimus annus (numerot 38-39), että yhteiskunta on todella huolissaan järjettömistä vahingoista, joita aiheutetaan elolliselle luonnolle, mutta samaan aikaan vähät välitetään ihmisen moraalisten olosuhteiden suojelusta. Paavi toteaa, että ainoa todellinen, luonnollinen ja puhdas moraalinen ympäristö, jossa lapset voivat syntyä, elää, kasvaa ja kehittyä, on perhe. Perhe on ihmisen moraaliympäristön perusta, ja perheen tulee perustua todelliseen avioliittoon ja aviolliseen rakkauteen.

Perheen ja avioliiton suojeleminen on nykyiselle yhteiskunnalle tärkeämpää kuin koskaan aikaisemmin. Milloinkaan eivät perhe ja avioliitto ole olleet yhtä uhattuja ja suojattomia instituutioita kuin tänä päivänä. Yhteiskunnassa on useita sopimattomia ja tapojen vastaisia ilmiöitä ja tilaisuuksia, jotka vaikuttavat kielteisesti perheeseen ja avioliittoon. Valitettavasti ne leviävät myös katolilaisten keskuuteen kulttuurin nopean muutoksen vuoksi.

Ensinkin mainitsen sen, mitä katolinen katekismus kutsuu "koeavioliitoksi" (Katolisen kirkon Katekismus, numero 2391). Siinä miehen ja naisen välillä ei ole todellista avioliittoa, koska ei ole sopivaa eikä järkevää tehdä kokeita ihmisten kanssa. Ihmiset vaativat oikeutta koeavioliittoon silloin, kun on olemassa vahva tarkoitus solmia avioliitto myöhemmin. Vaikka nähtäisiin vahvasti tämä tarkoitus, seksuaalisuus ja yhdyntä eivät kuitenk aan ole koeavioliitossa vilpittömiä ja uskollisia asioita miehen ja naisen välillä. Sukupuoliyhdyntä on sopiva ja laillinen ainoastaan, kun ratkaiseva, pysyvä ja purkamaton elämänyhteisö on asetettu miehen ja naisen välille avioliiton solmimisen kautta. Inhimillinen rakkaus ei salli koeavioliittoja, vaan se vaatii ihmisiltä täydellistä uskollisuutta rakastaa kuolemaan asti.

On myös "vapaita suhteita" (KKK n. 2390), joissa mies ja nainen asuvat yhdessä ja heillä on sukupuolisuhteita, mutta samaan aikaan he kieltäytyvät solmimasta avioliittoa eivätkä halua laillistaa suhdetta. "Vapaalla suhteella" tarkoitetaan erilaisia tilanteita, kuten avoliittoa, avioliitosta kieltäytymistä sekä kykenemättömyyttä tehdä pitkäaikaisia sitoumuksia. Kaikki nämä tilanteet loukkaavat avioliiton arvoa, heikentävät aviollisen uskollisuuden merkitystä ja tuhoavat käsitystä oikeasta perheestä. Ne ovat luonnon lakia vastaan, minkä vuoksi avioliiton ulkopuolella tapahtuva sukupuoliyhdyntä on aina vakava synti, joka estää ehtoolliselle pääsyn (KK n. 2390). Ilmaisu "vapaa suhde" on valheellinen. Mitä on suhde jossa kumppanit eivät tee lupausta toisilleen? He itse asiassa osoittavat jatkuvaa luottamuksen puutetta toisiaan kohtaan.

Perheen sielu ja kestävän onnen lähde

Suosittelen miettimään, mitä paavi Paavali VI kirjoitti kiertokirjeessään Humanae vitae aviollisesta rakkaudesta (kohta 9). Paavali VI totesi, että aviollinen rakkaus on ennen kaikkea täysin inhimillistä eli samanaikaisesti aistillista ja henkistä. Se ei siten ole vain vaistojen ja tunteiden alkukantaista kiihkoa, vaan ennen kaikkea vapaan tahdon kunniakasta toimintaa. Se pyrkii kestämään ja kasvamaan jokapäiväisen elämän iloissa ja suruissa niin, että aviopuolisot tulevat yhdeksi sydämeksi ja yhdeksi sieluksi. Näin he yhdessä saavuttavat inhimillisen täydellisyytensä.

Aviollinen rakkaus on täydellistä myös siksi, että se on erityinen henkilökohtaisen ystävyyden muoto, jossa aviopuolisot jakavat kaiken auliisti ilman kohtuuttomia varauksia ja itsekästä laskelmointia. Joka todella rakastaa aviopuolisoaan, ei rakasta häntä vain saadakseen jotakin itselleen, vaan ennen kaikkea itsensä lahjoittamalla hän voi rikastuttaa puolisoaan. Tämä rakkaus on uskollista ja yksin aviopuolisoiden välistä ja kestää kuolemaan asti. Siten morsian ja sulhanen sen itse asiassa käsittävät sinä päivänä, jona he vapaasti ja täysin tietoisina ottavat vastaan aviollisen siteen.

Aviollinen uskollisuus voi joskus olla vaikeaa, mutta kukaan ei voi kiistää, ettei se olisi mahdollista, jaloa ja hyvin ansiokasta. Lukemattomien avioparien esimerkki kautta vuosisatojen osoittaa, että uskollisuus ei ole vain avioliiton luonteen mukaista, vaan se on myös syvän ja kestävän onnellisuuden lähde.

Aviollinen rakkaus on erityisen hedelmällistä, koska se ei sisällä vain aviopuolisoiden välistä yhteyttä, vaan sen on määrä jatkua uutta elämää herättäen. "Avioliitto ja aviorakkaus suuntautuvat olemuksensa perusteella suvun jatkamiseen ja jälkeläisten kasvattamiseen. Lapset ovat todella avioliiton paras lahja ja vaikuttavat suuresti vanhempien parhaaksi." (Humanae vitae, n. 9)

Jos perhe on ihmisen moraaliympäristön perusta, niin aviollinen rakkaus - inhimillinen, täydellinen, uskollinen ja hedelmällinen rakkaus - on perheen sielu, henki ja voima.

Isä Manuel Prado
Juventus Catholican
moderaattori

Kristitty perhe: kotikirkko

Tammikuun 25. ja 26. päivinä 2003 järjestetään Manilassa Filippiineillä kirkon neljäs maailman perheiden tapaaminen, jonka teemaksi paavi Johannes Paavali II on valinnut “Kristitty perhe: ilosanoma kolmannelle vuosituhannelle”. Tämän kirjoituksen tarkoitus on aloittaa maailman perheiden tapaamiseen valmistava sarja, jossa esitellään käännöksiä ja otteita Paavillisen perheneuvoston tapaamiseen valmistavista dokumenteista.

Dokumenttien tarkoitus on valmistaa niin tapaamiseen osallistuvia sekä niiden hiippakuntien jäseniä, jotka eivät voi osallistua koko tapahtumaan paikanpäällä. Näin me myös täällä kaukana Suomessa voimme valmistua ja “osallistua” muun kirkon kanssa tähän iloiseen tapahtumaan. Kaiken kaikkiaan nämä kirjoitukset valaisevat käsitystä kristitystä perheestä ilosanomana ja esittävät kirkon opetusta perheen merkityksestä ja asemasta.

Kristus halusi syntyä ja kasvaa juuri Joosefin ja Marian kanssa pyhässä perheessä. Kirkko puolestaan on ennen kaikkea Jumalan perhe. Jo alkukirkon ajoista saakka kirkon ytimen muodostivat ne ihmiset, jotka olivat tulleet uskoon kokonaisina perhekuntina (ks. Ap. t. 18, 8). Kääntyessään uskoon he olivat nimenomaan halunneet pelastaa koko perheensä (ks. Ap. t. 16, 31; 11, 14). Näistä uskovien perheistä tuli tuolloin kristityn elämän linnakkeita ei-uskovan maailman keskellä.

Meidän aikamme maailmassa, joka on usein vieras ja jopa vihamielinen uskoa kohtaan, uskovien perheet ovat erityisen tärkeitä ja valovoimasia uskon keskuksia. Tästä syystä Vatikaanin II kirkolliskokous käyttää perheestä vanhaa ilmaisua *Ecclesia Domestica - kotikirkko* (*Lumen Gentium,* 11). Juuri perheen sydämessä vanhemmat omalla esimerkillään ja sanoillaan välittävät ensimmäisinä uskoa lapsilleen. Vanhempien tulisikin kannustaa lapsiaan löytämään oma kutsumuksensa ja kasvattaa erityisellä huolella mahdollisia kirkon kutsumuksia.

Kastettujen pappeus ja perhekatekeesi

Perheen äiti ja isä yhdessä lastensa ja perheenjäsentensä kanssa toteuttavat kastettujen yhteistä pappeutta osallistumalla sakramentteihin, rukoilemalla, kiittämällä sekä todistamalla pyhyyttä, itsensä kieltämistä sekä rakkautta. Koti on kristityn elämän ensimmäinen koulu ja samalla koulu inhimillisyyden rikastuttamisessa. Kodissa opimme sinnikyyttä ja työn iloa, veljellistä rakkautta, anteliasta sekä toistuvaa anteeksiantoa ja ennen kaikkea Jumalan palvelemista rukouksessa sekä oman elämän uhraamista hänelle. Perhekatekeesi on tullut välttämättömäksi erityisesti niissä maailman kolkissa, joissa uskonnonvastainen lainsäädän-

Lempeäsilmäinen ja tummansävyinen Kasanin Jumalanäiti on yksi yleisimmistä ikoniaiheista. Venäjältä Kasanin kaupungista (1579) lähtöisin oleva ikoni on kehittynyt *Hodegitria* (tiennäyttäjä) -ikonityypistä. Jumalansynnyttäjä on rukoilevassa asennossa eikä osoita Jeesus-lasta, sillä Kristus on vielä taivaallisessa kirkkaudessa eikä lihaksi tulleessa hahmossa. Nyt näyttää, että tällä ikonilla voisi olla ekumeeninen merkitys ortodoksisen Moskovan patriarkaatin ja katolisen kirkon välillä.

1600-luvun alussa tsaari Iivana Julma valloitti Kasanin. Jumalanäiti ilmestyi kolme kertaa 12-vuotiaalle tytölle, Matrjona Ounicinalle ja pyysi kertomaan Maria-ikonin olemassa olosta arkkipiispalle. Tyttö teki näin, ja ikoni löytyi. Paikalle rakennettiin naisluostari, ja ikoni sijoitettiin sinne. Ikoni tunnettiin nimellä Pyhä venäjän suojelija ja vapauttaja. 1900-luvun alussa ikoni varastettiin. Sen kerrotaan kul-

keutuneen Varsovan kautta Yhdysvaltoihin ja edelleen Fatimaan, jonne sitä varten rakennettiin kappeli. Kun **Johannes Paavali II** joutui Fatiman ilmestyksen vuosipäivänä väkivaltaisen hyökkäyksen kohteeksi, lahjoitettiin ikoni paaville. Nyt ikoni on paavin yksityisasunnossa.

Tammikuussa 2002 Assisissa pidetyn paavin ja patriarkka **Aleksej II**:n edustajien kokouksen jälkeen paavi oli yksityisessä keskustelussa kertonut haluavansa lahjoittaa

Lukijoilta/ Kysy papilta

Tällä palstalla toivomme lukijoittemme tuovan esille rakentavia mielipiteitään sekä käyvän keskustelua katolisen uskonsa todeksi elämisestä. Lisäksi palstalla voidaan esittää kysymyksiä, joihin joku asiantunteva hiippakuntamme pappi vastaa.

Kirjoitukset tulee toimittaa kirjekuoressa Fidesin toimitukseen. Kuori merkitään tunnuksella "mielipide" tai "kysymys". Mielipiteitä ei julkaista ilman kirjoittajan nimeä eikä niitä palauteta. Toimitus varaa oikeuden mielipiteiden lyhentämiseen.

Äidit vastaavat

Kiitos Tapio Väisäselle ehdotuksesta pienten lasten vanhempien messuun osallistumisen helpottamiseksi. Olemme alle 3-vuotiaiden lasten äitejä ja keskusteltuamme asiasta haluaisimme tuoda esille seuraavaa:

Pienten lasten osallistuminen messuun ei ole niinkään lastenhoidollinen kysymys, vaan kyse on lasten uskonnollisesta kasvatuksesta. Messuun osallistuminen on tärkeä osa tätä tehtävää. Pienetkin lapset kasvavat tottuneiksi messussa kävijöiksi saadessaan osallistua messuihin ja seuraamalla vanhempiensa esimerkkiä.

Tosiasia kuitenkin on, että pienet lapset eivät aina pysty hallitsemaan käyttäytymistään sillä tavalla, jota aikuisilta on totuttu odottamaan. Tiettyihin ikäkausiin kuuluvat oleellisesti rajuiksikin äityvät kiukunpuuskat ja mielenilmaisut täysin normaaleillakin lapsilla, ja taitavimpienkin kasvattajien lapset käyttäytyvät joskus epäjohdonmukaisesti. Näissä tilanteissa me, lasten vanhemmat, varmasti huolehdimme parhaamme mukaan siitä, että lapsemme eivät häiritsisi messurauhaa ja tuottaisi näin mielipahaa muille seurakuntalaisille. Ehdottaisimmekin, että vanhemmat pienine lapsineen saisivat istua penkkien päädyissä, josta väsyneen pikkuseurakuntalaisen voi tarvittaessa helposti viedä "jäähylle".

Uskomme, ettemme ole yksin toivoessamme, että myös perheen pienimmät voisivat aina tuntea itsensä tervetulleiksi kirkkoon. Iloitkaamme siitä, että seurakuntamme kasvaa näiden lasten kautta ja että nämä lapset kasvavat seurakuntansa täysiksi jäseniksi. Ehkä meidän kaikkien tulisikin etsiä sydämistämme ymmärtämystä ihmiselämän monimuotoisuutta kohtaan, sillä tässäkin asiassa tarvitsemme vain suvaitsevaisuutta -- sitä samaa, johon meitä jo lähes 2000 vuotta sitten opetettiin: "Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta."

Marita Rainio
Tarja Halme
Judit Rissanen
Anne Räisänen-Sokolowski
Pilvi Listo-Tervaportti
Ruusu Vakkala

Lastenkerho

Hyvät vanhemmat ja lapset!

Alkusyksyn aikana haluaisin kutsua Teidät, jotka olette täyttäneet 4, 5 tai 6 vuotta Lastenkerhoon viettämään yhteisiä hetkiä:

askarrellen
leikkien
laulaen ja rukoillen

Tapaamme lauantaina 14.9.2002 klo 10.00 Pyhän Marian lastentarhan tiloissa, Puistokatu 1a, Pyhän Henrikin katedraalin vieressä. Seuraavat lastenkerhon päivät ovat syksyllä 12.10., 16.11., 7.12. ja keväällä 2003 11.1., 15.2., 15.3., 12.4. ja 24.5.

Joka kerta vietämme pyhää messua Pyhän Henrikin katedraalissa klo 12.00.

Tervetuloa!

Sisar Bozena
Puh. 09-636609

tö pyrkii estämään uskonnon opettamisen, sekä maallistuneissa tai epä-uskovissa yhteiskunnissa, joissa kasvu omassa uskossa on tullut muuten melkein mahdottomaksi. "Kodin kirkko" on säilyvä paikkana, jossa lapset ja nuoret voivat saada autenttista katekeesia.

Avoimuus niitä kohtaan, jotka ovat kaukana

Perhe on kotikirkkona samalla valaiseva merkki Kristuksesta ja hänen rakkaudesta niille, jotka ovat kaukana: perheille, jotka eivät vielä usko, sekä niille kristityille perheille, jotka eivät enää elä siinä uskossa, johon he ovat joskus kasvaneet. Kristittyjä perheitä kutsutaankin valaisemaan esimerkillään ja todistuksellaan kaikkia, jotka etsivät totuutta... Kotikirkkojen ja kirkon koko suuren perheen ovien on oltava avoimia kaikille. Kukaan ei ole ilman perhettä tässä maailmassa. Kirkko on kaikkien koti ja perhe, ennen kaikkia niiden, jotka ovat "työn ja kuormien uuvuttamat" (Matt. 11, 28).

Irene Alvarez

En recension:

Påvarnas historia

På Akademiska bokhandeln har jag hittat en bok av **Eamon Duffy** med namnet *Helgon och syndare - En bok om påvarnas historia*. Den berättar ej om alla påvar men ger levande porträtt av en lång rad av dem.

I ett reklamblad från förlaget sägs det:"Med omfattande kunskaper, och ofta med en glimt i ögat sätter Eamon Duffy in dem i deras religiösa, politiska och kulturella sammanhang." Boken ser intressant ut men jag hade inte möjlighet att fördjupa mig i den. Boken är utgiven av förlaget Norma och kostar 43.50 euro.

Märta Aminoff

Albertin palsta

ikonin Venäjälle. Olihan Maria sanonut Lucialle Fatimassa:"Pyhä isä pyhittää Venäjän minulle...maa kääntyy uskoon, ja tietyksi ajaksi rauha laskeutuu maailmaan". Venäjällä tätä elettä pidetään ystävällisenä kädenojennuksen, mutta mm. kirkkopoliittiset syyt ovat vielä esteenä paavin Moskovan vierailulle. (*Jungfru Maria* 2/2002)

Koulujen lukuvuoden alussa puhutaan aina koulukiusaamisesta. On kampanjoita, tiedottamista ja jopa koulurauhan julistus. Miten lienee työpaikoilla? Kirkkohallitus ja Työturvallisuuskeskus on teettänyt tutkimuksen kirkon työntekijöiden oloista. Suuri osa pitää mahdollisena työuupumusta. Irtisanomista ei kuitenkaan pelätä. Vaikka tukea saadaan työtovereilta, esiintyy paljon ristiriitoja työpaikoilla. Valtakunnallisesti ottaen juuri kirkon parissa kiusaamista esiintyy keskimääräistä enemmän. Tulokset olivat samansuuntaisia, kun kyseessä oli syrjintä. Varsinkin naisiin kohdistuu syrjintää. Myöskään työnantajat eivät kolmasosan mielestä arvosta heidän työtään. Palkkakaan ei ole oikeudenmukainen. Kuitenkin raportin mielestä työoloja voidaan pitää varsin hyvinä. (Kirkon alan työolobarometria 2002)

Tämä on luu minun luustani ja liha minun lihastani. Naiseksi häntä sanottakoon: miehestä hänet on otettu. (1.Moos 2:21) Jumalalla oli 10 hyvää syytä luoda myös nainen. Kun Jumala oli luonut Adamin, hän raapi päätään ja mietti, voisiko hän tehdä jotain parempaa. Kuten Raamatussa sanotaan, ei ihmisen ole hyvä olla yksin. Ilmeisesti Adam tarvitsi jonkun jota syyttää, kun Jumala löysi hänet piileskelemästä puutarhassa. Puutarhan hoitajana Adam tarvitsi apua, koska ei koskaan muistanut, minne hän jätti työkalunsa. Jumala tiesi myös, että jos maa piti täyttää, eivät miehet olisi kestäneet raskauden ja synnytyksen vaivoja. Hän ei myöskään muistaisi, milloin roskat pitää viedä. Mies ei myöskään saisi itse varatuksi aikaa lääkärille tai parturille. Evaa tarvittiin myös silloin, kun piti ostaa uusi puku kuluneen tilalle. Tulevaisuutta ajatellen tarvittiin joku joka etsii kaukosäätimen. Jumala oli myös huolissaan, että Adam eksyisi puutarhassa, koska ei kuitenkaan kysyisi tietä.

“Ei mikään ... paitsi usko”

Kertomus maailman XVII nuortenpäiviltä.

Vaimoni, minä ja noin 800.000 muuta ihmistä osallistui tänä vuonna maailman XVII nuortenpäiville Torontossa. Aika siellä osoittautui todella ihmeelliseksi. Vaikka tämä oli jo kolmas kertamme nuortenpäivillä, on silti vaikea löytää sanoja kuvailemaan tätä kokemusta.

Paavi kutsui, ja maailman nuoriso vastasi: Toronton valtasi katolisten nuorten joukko kaikkialta maailmasta! Yksi seikka, joka on aina yhtä vaikuttava, on se, että keskellä niin suurta, kulttuurisesti ja kielellisesti kirjavaa nuorisojoukkoa voi silti tuntea olonsa kotoisaksi. Tajusimme todella, mitä tarkoittaa olla katolisen maailmanyhteisön jäsen: erilaisia ihmisiä, jotka kuitenkin kulkevat samaa elämänpolkua.

Luulen, että samanlainen ajatus iskostui myös kanadalaisten mieliin: kohdatessaan meitä kaduillansa he olivat todella iloisia. Vaikuttaa ehkä kummalliselta, että kuljeskellessamme kaupungilla ihmiset saattoivat kutsua meitä luokseen, tarjota juotavaa, huudella maamme nimeä. Aina he hymyilivät ... ja me tunsimme olomme vähän erityisiksi.

Tämä juuri on se “juttu”: Mikä meistä tekee niin erityisiä? “Ei mikään”, vastaisin, “paitsi usko”.

Tämän uskon takia pyhä isä kutsui meitä nuoria “maan suolaksi ja maailman valoksi” (vrt. Matt. 5, 13-14) ja sanoi, että suolan tavoin “teidän tehtävänne on säilyttää ja pitää hengissä tietoisuus Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen läsnäolosta”.

Kun sydämeltään nuori paavi puhui meille, tunsin, kuinka jokin syttyi palamaan minussa: hän todella luottaa meihin nuoriin! Erityisesti tajusin sen, kun hän sanoi: “Uskoin teidät rukouksissani Herralle yksi kerrallaan.” Hän kutsui meitä myös “autuaaksijulistusten uudeksi kansaksi”. Nuo sanat koskettivat meitä kaikkia henkilökohtaisesti, ja alkoi valtava taputus. Kenellä muulla olisi yhtä paljon luottamusta nuorisoon? Kirkolla on, ja siksi uskon, ettemme saa pettää kirkkoa. Toimikaamme! “Maailma tarvitsee suolaa.”

Pikku vihje: Näimme Torontossa monien muiden lisäksi myös Ruotsin, Norjan, Viron ja Venäjän liput, mutta Suomen lippu ja edustus puuttui. Paavin tervehtiessä kaikkia osallistujia maittain, olimme surullisia. Seuraavat nuortenpäivät ovat Saksan Kölnissä vuonna 2005. Siitä tulee mahtavaa! Lähdetäänkö?

Michele Marchetti

Birgittasystrarna i Danmark återvänder till sina rötter

Birgittasystrarna har sedan sju år verkat i Danmark i staden Naestved på Själland. Där har de delat kloster med elisabetssystrama. Då dessa ej på länge fått nya kallelser hade huset blivit onödigt stort för dem så birgittasystrama rymdes in där med gästhem och allt. Men de har inte känt sig hemma i omgivningen. De har under flere år hållit utkik efter något som verkligen vore deras.

Senaste vinter for de med moder Tekla som var på besök under böneveckan för kyrkans enhet till Maribo på Lolland för att vara med om en ekumenisk gudstjänst. Maribo är platsen för det första medeltida birgittinerklostret i Danmark. Staden växte upp kring klostret. Där kände de sig genast hemma och stadsborna,som hållit fast vid traditionen om staden som en birgittinsk ort, var överförtjusta över att se dem i sin krets. När det sedan visade sig, att staden hade ett före detta barnhem till salu, beslöt de sig snabbt för att ge ett anbud på huset. Och staden accepterade deras anbud på 300 millioner kronor fastän de från annat håll fått ett anbud som var en halv million större. Det är sällsynt att en stadsstyrelse fäster så stor vikt vid ortens historia och tradition.

Nu får systrarna ett rymligt hus i rätt gott skick med en stor tomt. Tomten ligger på en sluttning och nedanför den finns en liten skog som sträcker sig till Södersjöns strand. Lolland har denna lilla sjö mitt på ön. Från hus^et är det längs en väg en 10 minuters promenad till den forna klosterkyrkan, nu ortens domkyrka och längs en annan en lika lång promenad till den nutida katolska kyrkan. Det finns rikligt med Birgittaminnen i trakten.

Huruvida systrarna kommer att inrätta sig enbart i den nuvarande byggningen eller ha den som gästhem och bygga ett kloster åt sig själv står ännu helt öppet. Det får man se med tiden.

På medeltiden fanns det även ett annat birgittinerkloster i Danmark. Det andra fanns på Jylland där staden Mariager på samma sätt som Maribo vuxit upp kring klostret. Men Maribo hade det första.

Märta Aminoff

Bygger på en artikel i KO.

Pyhän Henrikin Seuran kulttuurimatka keväiseen Riikaan 28.-31.3.2003

Mielenkiintoinen matka Baltian pikku Pariisiin, paljon nähtävää, kirkkoja, kulttuurihistoriaa ja värikästä nykypäivää. Lento perjantaina 28.3. klo 9.20-10.30 Helsingistä Riikaan ja paluu maanantaina 31.3. klo 18.15-19.25. Majoitus vanhassa keskustassa, Hotel Konventa Seta ***, joka on ollut aikoinaan dominikaaniluostari, buffet-aamiainen. Matkaan sisältyy tulopäivänä kaupunkikierros, joka päättyy hotelliin. Lauantaina on kiertoajelu, jonka aikana tutustutaan Rastrellin suunnittelemiin Rundalen ja Jelgavan palatseihin. Hänen muita merkkiteoksiaan ovat mm. Pietarhovi, Talvipalatsi, Smolnan luostari ja Stroganoffin palatsi. Retkeen kuuluu lounas.

Matkan hinta jaetussa 2-hh 497 euroa, 1-hh 597 euroa. Ennakkomaksu 100 euroa (jota ei palauteta) ilmoittautumisen yhteydessä. Voimassa oleva ulkomaanpassi vaaditaan. Ilmoittautumiset, tiedustelut ja tarkempi matkaohjelma: Lauri Lehtovirta, puh. 09-61561707 (ark. 9-17), email lauri.lehtovirta@kohdematkatkaleva.fi.